

Overdrachtsdossier Borne raadsperiode 2022 -2026

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Thema's	4
3.	Informatiebladen per thema	5
3.1.	Bestuur.....	5
3.2.	Cultuur en Sport	6
3.3.	Dienstverlening en Digitalisering.....	11
3.4.	Duurzaamheid	12
3.5.	Economie	14
3.6.	Gezondheid.....	17
3.7.	Jeugd	18
3.8.	Leefomgeving	21
3.9.	Maatschappelijke ondersteuning	25
3.10.	Middelen.....	28
3.11.	Mobiliteit	30
3.12.	Onderwijs.....	32
3.13.	Veiligheid	33
3.14.	Werk en Inkomen	35
3.15.	Wonen en Bouwen	37
4.	Verbonden partijen.....	39
5.	Programma's en projecten	40
6.	Achtergrondinformatie	41

Borne, maart 2022 (versie 16032022)

1. Inleiding

De uitkomst van de gemeenteraadsverkiezing van woensdag 16 maart luidt de opmaat voor een nieuwe vierjarige bestuursperiode 2022-2026. U vormt samen met uw achttien mederaadsleden het bestuur van de gemeente Borne voor de periode 2022-2026. Op basis van de verkiezingsuitslag start een traject gericht op coalitievorming. Voor de nieuwe bestuursperiode is het wenselijk een bestuurlijke agenda op te stellen. Dit kan zijn een collegeakkoord (of coalitieakkoord), een raadsprogramma of een samenlevingsagenda. Deze bestuurlijke agenda is ook het startpunt van de nieuwe planning & control cyclus (p&c-cyclus) en is een belangrijk kaderstellend document voor raad, college en organisatie. Welke beoogde maatschappelijke effecten worden door de nieuwe raad en het nieuwe college nagestreefd, welke doelen wil de raad en het college aan het einde van de nieuwe collegeperiode gerealiseerd hebben? In de bestuurlijke agenda staan de meest belangrijke principiële uitgangspunten en doelen welke het college de komende periode dient uit te werken. Om de nieuwe raad en een nieuw te vormen college in staat te stellen om de nieuwe bestuursperiode op een soepele en zorgvuldige wijze op te starten kan dit overdrachtdossier helpend zijn.

Het overdrachtdossier is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris/algemeen directeur in samenwerking met het MT en de ambtelijke organisatie. Reden voor dit overdrachtdossier is dat informatie op een neutrale wijze wordt aangedragen. Er worden geen (politieke) keuzes gemaakt of standpunten ingenomen.

Het document heeft uitsluitend tot doel de leden van de nieuwe gemeenteraad te informeren en een doorkijk te geven naar de komende vier jaar welke ontwikkelingen er in de komende bestuursperiode aankomen. Dit betekent ook dat niet alles wat in dit overdrachtdossier wordt genoemd al in de begroting is opgenomen in financiële middelen of in ambtelijke capaciteit. Dat is een jaarlijks strategische afweging die bij de kadernota en begroting wordt gedaan.

Tijdens de periode van coalitiebesprekingen hebben we ambtelijke capaciteit beschikbaar voor het maken van een doorrekening op onderdelen. Hierbij is de begroting 2022 uitgangspunt. In de opmaat naar de kadernota 2023-2026 worden de december-, maart- en meicirculaire, de jaarrekening 2021 evenals de bestuurlijke documenten zoals een raadsakkoord en coalitieakkoord verwerkt in de kadernota. Daarnaast zullen de uitkomsten van de analyse van de grondexploitaties, zoals verwerkt in de MPG, worden verwerkt in de kadernota.

Het doel van dit overdrachtdossier is tweeledig:

- het waarborgen van de bestuurlijke continuïteit in de overgang tussen twee bestuursperiodes en
- het faciliteren door inhoudelijke input bij de coalitieonderhandelingen na de gemeenteraadsverkiezingen.

In het overdrachtdossier zijn 15 thema's benoemd die een integrale doorkijk geven naar de ontwikkelingen waar u als raad de komende vier jaren mee in aanraking komt. De thema's binnen het overdrachtdossier zijn gekozen vanwege de eenduidige benaming die ook door onze inwoners herkend kunnen worden en daarmee is het sneller duidelijk waarover het gaat. Er wordt uitgebreid inzicht gegeven op onderwerpen die nu en in de komende jaren aan de orde zijn in de gemeente Borne. Het zijn enerzijds onderwerpen die door het college van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd, maar die ook van belang zijn voor bijvoorbeeld de controlerende rol van de gemeenteraad. Anderzijds worden in het overdrachtdocument onderwerpen besproken die tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoren en die in de komende raadsperiode naar de raad komen voor de kaderstellende rol.

U kunt de thema's en de inhoud ervan gebruiken in het gesprek over de bestuurlijke agenda voor de komende raadsperiode. Ook de ambtelijk contactpersoon is per thema opgenomen. Wanneer u vragen heeft over het thema kunt u deze contactpersonen direct benaderen. Deze informatie is - evenals de inhoud van de verkiezingsprogramma's - relevant bij het opstellen van een coalitieakkoord (of raadsprogramma). Hiernaast kunt u ook de uitkomsten van de Herijking Mijn Borne2030 betrekken bij uw beraadslagingen over de coalitievorming en het maken van de bestuurlijke agenda 2022-2026.

2. Thema's

Thema (integraal)	Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Bestuur</i>	Bestuurlijke samenwerking, toekomstvisie, sturen en verantwoorden, communicatie, overheidsparticipatie, wijkcoördinatie, bestuurlijke agenda.
<i>Cultuur en Sport</i>	Sport, cultuur, recreatie, toerisme, erfgoed, cultuur- en vrijetijdsvoorzieningen.
<i>Dienstverlening en Digitalisering</i>	Dienstverlening, informatievoorziening, digitalisering, Huis van Borne.
<i>Duurzaamheid</i>	Energietransitie, circulaire economie, klimaat, natuur & landbouw, duurzaam vervoer, duurzame inrichting en beheer van de openbare ruimte, sociale duurzaamheid.
<i>Economie</i>	Circulaire economie, bedrijvigheid, werkgelegenheid, vrijetijdseconomie, ruimtelijk-economische ontwikkeling, vestigings- en ondernemersklimaat, regelgeving, digitalisering, economische ontwikkeling, regionale samenwerking.
<i>Gezondheid</i>	Leefstijl, geestelijke gezondheid, jeugdgezondheidszorg, preventie, zorgvoorzieningen.
<i>Jeugd</i>	Kind- en gezinsbescherming, jeugdhulp, jeugdvoorzieningen, jeugdcriminaliteit, pedagogisch klimaat, jeugdparticipatie, integrale kindcentra.
<i>Leefomgeving</i>	Omgevingswet, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, milieu (bodem, geluid, licht, lucht, water) afval, platteland, natuur, landschap.
<i>Maatschappelijke ondersteuning</i>	Voorzieningen, integrale toegang, mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk, eenzaamheid, passende ondersteuning, inkoop, hulp bij huishouden en was- en strijkservice, nieuwkomers en statushouders, inclusie.
<i>Middelen</i>	Gemeentefonds, financiële positie, belastingen, deelnemingen, grondexploitaties, bedrijfsvoering.
<i>Mobiliteit</i>	Wegen, infrastructuur, fietsen, spoor, duurzame mobiliteit, laadpalen, verkeersveiligheid.
<i>Onderwijs</i>	Voorzieningen, onderwijsachterstanden, leerplicht, vroeg- en voorschoolse educatie, leerlingenvervoer, volwasseneneducatie, onderwijshuisvesting, kinderopvang.
<i>Veiligheid</i>	Openbare orde, handhaving, Covid-19, ondermijning, digitale veiligheid, verkeersveiligheid, zorg en veiligheid, veilig wonen.
<i>Werk en Inkomen</i>	Arbeidsmarkt, werkgelegenheid, inkomen, arbeidsparticipatie, bijstand, minimabeleid.
<i>Wonen en Bouwen</i>	Demografie, woningmarkt, wonen, zorg en welzijn, programmering, woonlasten, leefbaarheid en kwaliteit, maatschappelijk vastgoed.

3. Informatiebladen per thema

3.1. Bestuur

Doel(en)
Inwoners hebben vertrouwen in het gemeentebestuur waarmee ze samenwerken aan maatschappelijk opgaven.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Bestuurlijke samenwerking, toekomstvisie, sturen en verantwoorden, communicatie, overheidsparticipatie, wijkcoördinatie, bestuurlijke agenda.</i> In 2022 staat de start van de nieuwe gemeenteraad centraal: een bestuurlijk akkoord, herijking van de toekomstvisie, de visie op sturen en verantwoorden en de overdracht maken hier deel van uit. Daarnaast wordt de bestuursovereenkomst IBT (InterBestuurlijk Toezicht) hernieuwd en de nota samenwerking geëvalueerd. Kengetallen en stuurinformatie In een gemeente zijn veel kengetallen, indicatoren en data beschikbaar. Bij de beleidsontwikkeling is het belangrijk om die gegevens te verbinden aan het doel dat je wilt bereiken. Hiermee ontstaat (stuur)informatie voor het management en bestuur. De komende vier jaren gaan we dit stapsgewijs verder ontwikkelen en zichtbaar maken via een dashboard. Ook resultaten van de burgerpeiling (Waar staat je gemeente) zijn belangrijk om te weten hoe je er als gemeente voor staat. In januari – februari 2022 is deze peiling uitgevoerd. Afgelopen jaren is het vertrouwen in en de waardering voor de samenwerking en bestuur van de gemeente afgenomen. De uitkomsten en nadere duiding van de peiling worden in maart 2022 verwacht. Bestuurlijke samenwerking Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Verbonden partijen kunnen bijvoorbeeld zijn: – Gemeenschappelijke regelingen ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) – Vennootschappen en coöperaties; – Stichtingen en verenigingen. Door middel van verbonden partijen werkt Borne op vele terreinen samen met andere gemeenten. Gemeenschappelijke regelingen kunnen door de raad worden aangegaan en door het college van burgemeester en wethouders. In hoofdstuk 4 zijn de huidige verbonden partijen opgenomen. Wijkcoördinatie Vanaf 2022 maken we een doorstart met wijkcoördinatie. De wijkcoördinator is vraagbaak voor inwoners over het verbeteren van hun directe leefomgeving en helpt hen bij het verder brengen van initiatieven met subsidies/sponsoring en eigen kracht van betrokken bewoners. Daarnaast onderhoudt de wijkcoördinator intensief contact met alle dorpen en wijken. Wijkcoördinatie is geen welzijns- en/of jongerenwerk. Dit is belegd bij andere organisaties. In 2022 wordt een structurele samenwerking met het Lokaal Fonds Borne onderzocht om de aanjaagfunctie nog meer te versterken. Initiatieven en de daarbij gemaakte afspraken met inwoners komen op www.mijnborneinitiatief.nl

Opgaven in de periode 2022-2026 - <i>Bouwen aan vertrouwen in de overheid</i> - <i>Transparant bestuur</i> - <i>Van polarisatie naar verbinding en inclusie (stem van de minderheid)</i> - <i>Opmars netwerksamenleving</i> - <i>Intensivering interbestuurlijke samenwerken</i>
Meer informatie Ambtelijke contactpersoon: Roeland Ambting (074-2658734) r.ambting@borne.nl Beleidsdocumenten: - Toekomstvisie Dynamische Dorpen MijnBorne2030 (2011 https://www.borne.nl/samenleving/betrokken-zijn/mijnborne2030) - Raadsbesluit procesvoorstel herijking MijnBorne2030 Dynamische dorpen (21int04459) - Nota samenwerking (17int00393) - Verordening Auditcommissie gemeente Borne 2016 (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR444374/2) en wijziging 2019 (19int08150) - Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Borne 2020 (20int00898) - Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2013 (13INT02358) - Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Borne (15int03487) - Verordening op de raadscommissies 2013 (13int02359) - Inspraakverordening gemeente Borne 2005 (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR16345/1) - Vaststellen controleprotocol 2018-2021 (19int0005) - Aanbesteding accountant jaarrekeningcontrole (19int08233) - Mandaatbesluit voor recesperiodes van het college van burgemeester en wethouders (21int02390) - Voorzetten Twenteraad (22int00236)

3.2. Cultuur en Sport

Doel(en)
1. Betekenisvol meedoen en maatschappelijke verbondenheid, dit kan onder andere door te sporten of iets met cultuur te doen (Visie sociaal domein). 2. Inwoners kunnen zich ontpennen en ontplooiën door toegankelijke cultuur- en vrijetijdsvoorzieningen. 3. Perspectieven cultuuragenda: - Creatieve en kunstzinnige talenten krijgen kansen en mogelijkheden om zich artistiek te ontplooiën. - Iedereen heeft, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, inkomen en woonplaats toegang tot cultuur. - Er is een breed aanbod waarin het bestaande wordt gekoesterd en het nieuwe wordt omarmd. - Er is een veilige haven voor cultuur om te kunnen reflecteren op de samenleving en haar burgers, waarop ook kritiek geleverd kan worden.

4. Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners van Borne en daarmee een gezonde leefstijl, ontmoeting, verbinding en participatie stimuleren.
- Vanuit deze visie wordt ingezet op:
- Het vergroten van de totale sportdeelname in Borne van actieve sporters, door het voortzetten van de sportstimuleringsprogramma's voor alle inwoners, met als speerpunt meer aandacht besteden aan de steeds groter wordende groep senioren en de motorische ontwikkeling van het jonge kind.
 - Het optimaliseren van de sport- en beweegdeelname van de inwoners van Borne waardoor een bijdrage wordt geleverd aan een gezonde leefstijl en participatie in de samenleving.
 - De aanwezigheid van voldoende en kwalitatief goede voorzieningen voor het beoefenen van sporten en bewegen is belangrijk. De realisatie van de nieuwe onderwijs- en sportaccommodatie 't Wooldrik zal hier zeker aan bijdragen.
 - Het gebruik van de voorzieningen moet voor gebruikers en sportverenigingen betaalbaar blijven.
 - De Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport zorgt voor een grote betrokkenheid en korte lijnen met de gebruikers. Bij een mogelijke verzelfstandiging Sport is deze betrokkenheid en het hebben van korte lijnen een belangrijke doelstelling die behouden moet blijven.

Ontwikkelingen 2022-2026

Sport, cultuur, cultureel erfgoed, cultuur- en vrijetijdsvoorzieningen.

Cultuuragenda

Voor 2022 staat een actualisatie van de cultuuragenda op de planning.

De cultuuragenda is nu opgebouwd volgens vier perspectieven met daarin de volgende belangrijke punten voor Borne:

- *Creatieve en kunstzinnige talenten krijgen kansen en mogelijkheden om zich artistiek te ontplooien.*
De faciliteiten hiervoor hoeven niet allemaal binnen de gemeente Borne aanwezig te zijn. Ieder kind krijgt binnen de gemeente Borne de mogelijkheid zijn talent te ontwikkelen. Volwassenen kunnen dat voor een deel binnen de gemeente, maar kunnen hiervoor ook gebruikmaken van regionaal aanbod.
Iedereen heeft, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, inkomen en woonplaats toegang tot cultuur.
Het verwerven van zulke competenties moet structureel aandacht krijgen in het onderwijs. Daarnaast is het belangrijk dat het cultuuraanbod ook daadwerkelijk voor iedereen is. Dit betekent dat de cultuur in de gemeente Borne moet passen bij een afspiegeling van de samenleving. Hierbij is het belangrijk dat:
 - Het uiteenlopende genres omvat die een breed en divers publiek aanspreken en niet gedomineerd worden door slechts enkele artistieke stromingen.
 - Inwoners, ook met een kleine beurs, deel kunnen nemen aan het aanbod.
 - Het aanbod voor zover mogelijk wordt getoond op uiteenlopende, voor iedereen toegankelijke plekken; van musea tot festivals, van theaters tot wijkgebouwen.Ten aanzien van Cultureel Erfgoed vormt bewustwording (weten wat we hebben) een belangrijk aandachtspunt.
- *Er is een breed aanbod waarin het bestaande wordt gekoesterd en het nieuwe wordt omarmd.*
Borne is een centraal gelegen, goed bereikbare, landelijke groeigemeente binnen een druk stedelijk netwerk met een rijke, bijzondere historie die op sommige plaatsen nog goed zichtbaar is. Onze monumenten, archeologische vondsten, historische landschappen, culturele producties, tradities, archieven en kunstschaten worden bewaard, onderhouden en

(digitaal) toegankelijk gehouden, zodat ook generaties na ons er kennis van kunnen nemen. Hierbij is het van belang dat onze collecties en archieven een dynamisch systeem vormen, waarbij telkens een nieuwe betekenis wordt toegekend aan de objecten, activiteiten en tradities.

- *Er is een veilige haven voor cultuur om te kunnen reflecteren op de samenleving en haar burgers, waarop ook kritiek geleverd kan worden.*

Aanwezigheid van kunstobjecten in de wijken en buurten en het behoud (en zichtbaar maken) van archeologische vondsten en monumentale bouwwerken binnen de gemeente Borne.

Cultuureducatie Basisonderwijs

Er wordt gewerkt aan een gezamenlijk cultuureducatieprogramma voor alle basisscholen in Borne met behulp van een gemeentelijke bijdrage, provinciale bijdrage en een bijdrage van het onderwijs. De gemeente ontvangt van de provincie een bijdrage voor dit programma t/m schooljaar 2024/2025. Daarnaast hebben zowel de gemeente, als de schoolbesturen en Provincie Overijssel het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel 2019-2026 getekend. Dit is een intentieovereenkomst voor goed cultuuronderwijs in Overijssel.

Twentse cultuurregio

Vanaf 2017 wordt samengewerkt binnen de cultuurregio Twente. Leidraad is het in 14 gemeenten vastgestelde cultuurprofiel 'Ruimte voor verbeelding'. Daarin staat de verbinding tussen de innovatiekracht in onze regio en de tradities waar we voor staan centraal. De afgelopen jaren hebben we al gezamenlijk geïnvesteerd om onze doelen te bereiken. Er is geïnvesteerd in 20 broedplaatsen in heel Twente. Broedplaatsen die aansluiten op de lokale identiteit. Ook heeft elke gemeente een maakplaats, ontwikkeld door Tetem in samenwerking met lokale organisaties zoals bibliotheken en ondernemers. De maakplaats wordt de komende jaren binnen de gemeente verder ontwikkeld. Daarnaast wordt er binnen de Twentse cultuurregio gewerkt aan een uitvoeringsprogramma.

Sport

○ Sportbeleid

De Visie Sport en Bewegen 2017 is de onderlegger voor het te voeren gemeentelijke Sportbeleid. Voor de samenhang met de recentelijk vastgestelde visie op het Sociaal domein, de ontwikkelingen van project 't Wooldrik en het opstellen van een verzelfstandigingsplan Sport, is het wenselijk deze visie te herijken en de ambities en bijbehorende doelen te actualiseren. Deze herijking vindt in Q1 2022 plaats. Voor de besluitvorming verzelfstandiging Sport zal de herijkte visie het uitgangspunt zijn voor het gemeentelijke beleid voor sport en bewegen in de komende jaren.

○ Verzelfstandiging Sport:

De gemeente Borne wenst te komen tot een verdergaande positie als regiegemeente, waarin het beleid gemeentelijk wordt bepaald, maar de uitvoering op afstand staat en zo eenduidig, transparant en efficiënt mogelijk is.

Nu de raad heeft ingestemd met de (ver)nieuwbouw van 't Wooldrik en deze in de komende jaren tot uitvoering zal komen, heeft de BLOS in opdracht van het college de verzelfstandiging van Sport in Borne, in combinatie met de te realiseren ombuigingsopdracht voor Sport van € 300.000, opgepakt. Naar aanleiding van een brede scenariostudie heeft het college op 23 november 2021 kennisgenomen van het advies van de BLOS over het voorkeursscenario voor de verzelfstandig Sport in Borne in de vorm van een BV met de gemeente Borne als enige aandeelhouder. Het college heeft de BLOS vervolgens opdracht gegeven voor het uitwerken van een organisatieplan met een meerjarige exploitatiebegroting voor de uitvoeringsorganisatie sport.

Het organisatieplan en de meerjarige exploitatiebegroting zijn in ontwikkeling en het streven is om per 1-1-2023 een verzelfstandigde organisatie voor de sport in Borne te starten.

○ Buurtsportcoaches:

Voor de uitvoering van de (herijkte) visie op sport en bewegen, het sportakkoord en het preventieakkoord is de inzet van de buurtsportcoaches erg noodzakelijk. Ook gezien de inzet op preventie (visie sociaal domein) en toeleiding naar het voorliggend veld is de inzet van buurtsportcoaches belangrijk. De huidige periode van deelname aan de rijksregeling Programma Sport en Bewegen in de Buurt en de brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches voor inzet buurtsportcoaches loopt van 2018 t/m 2022, waarbij de cofinanciering vanuit de gemeente Borne en de diverse partners t/m 2022 geregeld is. De regeling is gericht op het stimuleren van sport & bewegen, participatie, gezondheid en preventie, signaleren en doorverwijzen bij problematiek en het versterken van kwetsbare burgers. In het eerste halfjaar van 2022 zal een evaluatie plaatsvinden over de periode 2018-2022 en zullen nieuwe afspraken over de cofinanciering en het werkgeverschap voor de inzet van de buurtsportcoaches worden gemaakt. In het in ontwikkeling zijnde organisatieplan voor de verzelfstandiging Sport aandacht besteed aan de positionering van de buurtsportcoaches.

○ Regionale samenwerking:

Met de visie 'Sport en Bewegen in Twente, Regionale samenwerking is Noaberschap vanuit Eigen Kracht!' zijn via de geformuleerde ambities de hoofdlijnen weergegeven van wat de Twentse gemeentes met elkaar belangrijk vinden op het gebied van sport en bewegen.

Vanaf 2018 is in meer of mindere mate geïnvesteerd in de thema's:

1. Bovenlokale sportaccommodaties
2. Evenementen
3. Meedoen door kwetsbare doelgroepen/Gehandicaptensport
4. Talentherkenning, ontwikkeling en ondersteuning
5. Sport en bewegen voor een vitale en gezonde samenleving

Vanuit de 14 gemeentes is voor de uitvoering van de visie op sport en bewegen 2018-2021 vooral gebruik gemaakt van incidentele middelen.

Momenteel wordt gewerkt aan een evaluatie van de visie 2018 -2021 en wordt een nieuwe visie 2022- 2026 ontwikkeld.

De meerwaarde van regionale samenwerking op gebied van sport en bewegen.

Sport heeft een belangrijke en verbindende waarde. Tussen mensen, maar ook tussen de gemeentes in de regio. Dit komt tot uiting in collegiale uitwisseling. Bijvoorbeeld in de afstemming rondom de aanpak en uitdagingen die het coronavirus met zich meebrengt.

Daarnaast zijn er thema's en doelgroepen waarvoor regionale samenwerking, gezien de schaalgrootte, noodzakelijk is. Denk hierbij aan sporters met een beperking.

In het verlengde daarvan zijn de Special Olympics als evenement (juni 2022) een concreet resultaat van regionaal samenwerken. Ook de steeds nadrukkelijker aanwezige wens voor verbinding met (positieve) gezondheid en de inzet van sport als leefstijlinterventie, vraagt gezien de omvang van het vraagstuk om een gezamenlijke aanpak.

Door regionaal samen te werken worden de regiogemeentes in gezamenlijkheid ook een aantrekkelijke samenwerkingspartner voor onder andere de Provincie en zorgverzekeraar Menzis.

Cultureel Erfgoed

Voor (nieuwe) bewoners, bezoekers, ondernemers en investeerders is ons cultureel erfgoed een belangrijke factor. Het is van belang om dit te koesteren en waar mogelijk te versterken.

Cultureel erfgoed is onderdeel van het ruimtelijke domein met een wettelijke basis (ontwikkelen en behouden in lijn met de Erfgoedwet, bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen). De omgang met het cultureel erfgoed in onze leefomgeving wordt straks geregeld in de

Omgevingswet. Bij het vaststellen van omgevingsplannen moeten gemeenten rekening houden met het behoud en de bescherming van cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving. Basis voor deze bescherming is de vastgestelde 'Cultuurhistorische inventarisatie' (2016) welke onlangs is uitgewerkt naar een digitale cultuurhistorische waardenkaart (zie: www.borne.nl/inwoners/sport-cultuur-en-vrije-tijd/monumenten).

In 2022 zal er een gemeentelijke kerkenvisie worden opgeleverd. Deze heeft tot doel een bijdrage te leveren aan het gesprek over behoud en beheer van het religieus erfgoed in Borne. In deze visie zullen ook aanbevelingen komen over de toekomstige bescherming tegen (mogelijke) sloop van cultureel erfgoed in het gemeentelijke omgevingsplan.

Tenslotte geldt, op basis van de Omgevingswet, als minimale vereiste dat de raad een gemeentelijke adviescommissie heeft ingesteld die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen van een omgevingsvergunning voor Rijksmonumenten (huidig = gemeentelijke erfgoedcommissie). Naast deze adviesrol kunnen er ook andere adviesrollen bij een dergelijke commissie worden belegd. Het instellen van een gemeentelijke adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit is één van de uitdagingen van de Omgevingswet.

Landelijk Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet blijkt dat ze willen inzetten op herstel en versterken van de culturele sector. Daarvoor willen ze inzetten op de culturele en creatieve sector. Ook wordt gesproken over een herstelplan voor professionals, instellingen als amateurverenigingen.

Het kabinet wil cultuur toegankelijk maken voor iedereen, onder andere door een goede regionale spreiding door heel Nederland en extra investeringen in cultuurparticipatie.

Verdere ambities zijn:

- Stimuleren muziek- en cultuureducatie op school, waaronder bezoeken aan musea.
- Streven naar een toekomstgerichte bibliotheek(voorziening) in elke gemeente.
- Betrekken van de creatieve industrie bij grote maatschappelijke opgaven.

Wat betekent dit voor Borne?

Door corona konden geplande culturele activiteiten van amateurs bij bijv. verenigingen, maar ook van professionals niet altijd doorgang vinden.

De gemeente heeft in de coronaperiode wel een financiële regeling opengesteld voor stichtingen en verenigingen die in financiële problemen kwamen of dreigden te raken. Afhankelijk wat het herstelplan wordt, zou dit kunnen helpen voor de mogelijke effecten op lange termijn.

Zoals bij Ontwikkelingen aangegeven, beschikt Borne al over een cultuureducatieprogramma waarbinnen een bezoek wordt gebracht aan het lokale museum. De gemeente heeft een bibliotheekvoorziening waar naast de uitleen van boeken al wordt gewerkt aan digitale vaardigheden en andere activiteiten. Op dit moment wordt de creatieve industrie lokaal nog weinig betrokken bij maatschappelijke opgaven dus zou er van landelijke initiatieven geleerd kunnen worden.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Mirthe Hulsmeijers (074-2658600) m.hulsmeijers@borne.nl, Gemma Tenniglo (06-11705319) g.tenniglo@borne.nl, Arend Jan Compagner (074- 2658640) a.compagner@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Cultuuragenda (19int00742)
- Cultuurprofiel Twente 2017 (18bij06179)
- Bestuurlijk kader Overijssel (19ink09395 / getekende versie)
- Cultuurhistorische inventarisatie (16int00899)

- Visie Sport en bewegen 2017 (17bij02058)
- Lokale Sportakkoord Borne (20bij02800)
- Bestuursopdracht verzelfstandiging Sport (21bij06652)
- Scenariostudie verzelfstandiging Sport
- Nationale Sportakkoord (21bij07831)
- Provinciale Sportakkoord
- Regionale visie Sport en Bewegen in Twente 2018 - 2021

3.3. Dienstverlening en Digitalisering

Doel(en)
Inwoners hebben makkelijk toegang tot gemeentelijke diensten, informatie en voorzieningen.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Dienstverlening, informatievoorziening, digitalisering, Huis van Borne.</i> Dienstverlening De verschillende organisaties op het gebied van hulp, welzijn, zorg en inkomen gaan onder één integrale toegang samenwerken aan een gezamenlijk doel: zorgen dat inwoners in Borne zo lang mogelijk mee kunnen doen. Op dit moment wordt de integrale toegang vormgegeven, waarbij ook de samenwerking met de partners verder versterkt wordt. Inwoners kunnen met al hun ondersteuningsvragen in het sociaal domein terecht bij één centrale integrale toegang, zowel fysiek, telefonisch als digitaal. De directe dienstverlening bestaat uit het geven van informatie en advies, een brede vraagverheldering (alle leefgebieden, inclusief het in beeld brengen van de zelfredzaamheid), het formuleren van de ondersteuningsvraag en het bepalen van de meest passende vervolgstap. De integrale toegang richt zich op alle inwoners. De planning is dat de fysieke integrale toegang telefonisch en fysiek met spreekuren bereikbaar is in maart 2022. (Zie 'integrale toegang' bij thema maatschappelijke ondersteuning). In 2022 wordt verder gewerkt aan de digitalisering van de dienstverlening en informatievoorziening. Het digitaal loket wordt uitgebreid met nieuwe producten en werkprocessen en informatievoorziening wordt verder gedigitaliseerd. Informatievoorziening en digitalisering Op 1 mei 2022 treedt de Wet open overheid in werking. De wet heeft als doel overheden en semioverheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. In 2022 wordt het nieuwe dienstverleningsconcept voor het Huis van Borne opgeleverd. De archieven worden opgeschoond, geïnventariseerd en gedigitaliseerd. Het centrale inkoopproces wordt gedigitaliseerd en er wordt een richtlijn ontwerpen voor het tijdig opschonen van mailboxen van medewerkers en bestuurders die uit dienst zijn. Huis van Borne Vanaf 2024 werken in het Huis van Borne de maatschappelijke partners, Kulturhus en de gemeente samen op een laagdrempelig maatschappelijk plein. Eenvoudige diensten en producten kunnen thuis worden afgenomen via het digitale loket. De website is vernieuwd en informatie is makkelijk vindbaar. De dienstverlening is digitaal waar het kan en analoog waar het nodig is, ook wel warme dienstverlening genoemd. Trends en ontwikkelingen op het gebied van moderne dienstverlening, die van toegevoegde waarde zijn voor Bornse inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden worden gevolgd. Er worden bewezen ICT-toepassingen voor de digitalisering

van onze dienstverlening gebruikt. In de dienstverlening staat de inwoner centraal en maakt de medewerker het verschil. Medewerkers zijn digivaardig en informatiebewust, om op een effectieve wijze de inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden van dienst te zijn.
Meer informatie
<i>Ambtelijke contactpersoon:</i> Rien Harmsen (074-2558667) r.harmsen@borne.nl
<i>Beleidsdocumenten:</i>
- Visie op Dienstverlening en Informatievoorziening (2016) (16int01674) - I-Visie (2020)

3.4. Duurzaamheid

Doel(en)
Borne is in 2050 een klimaat-neutrale gemeenschap.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Energietransitie, circulaire economie, klimaat, natuur & landbouw, duurzaam vervoer, duurzame inrichting en beheer van de openbare ruimte, sociale duurzaamheid</i> De verandering naar een duurzame en klimaatbestendige samenleving heeft absolute prioriteit. Het verduurzamen van onze samenleving is namelijk geen vrije keuze meer, maar een harde noodzaak om te kunnen overleven op een eindige planeet. De komende raadsperiode moet de gemeente Borne daarom versterkt inzetten op een integrale benadering van duurzaamheidsvraagstukken in de wijken, dorpen en in het buitengebied van Borne. Programmaplan Duurzaamheid Het eerste kwartaal van 2022 werkt de organisatie samen met externe verbonden partijen aan een Integraal Programmaplan Duurzaamheid waarin de lange termijn doelen/ambities voor 2050 aangescherpt worden en vervolgens nader geoperationaliseerd worden voor 2030. En waarin voor de komende raadsperiode 2022-2026 concrete acties en projecten in een uitvoeringsagenda opgenomen worden waarmee doelrealisatie bereikt wordt. Voor de Energietransitie en de Klimaatadaptatie zijn de doelen in 2021 geoperationaliseerd in respectievelijk de Energievisie Borne en het Watertakenplan Borne. De doelen en uitvoeringsprogramma's uit deze beleidsdocumenten worden geïntegreerd in het Programmaplan Duurzaamheid dat voor de zomer aan de nieuwe raad aangeboden wordt. De overige hoofdthema's onder duurzaamheid zoals circulaire economie (Borne werkt toe naar een volledig circulaire economie waarbij grondstoffen hun waarde behouden en er zeer beperkt tot geen afval meer bestaat) , natuur & landbouw (Borne beschikt over een vitaal platteland waarin agrariërs op duurzame wijze landbouw kunnen bedrijven), duurzaam vervoer (100% uitstootvrij), duurzame inrichting en beheer van de openbare ruimte en sociale duurzaamheid (Borne is een duurzame inclusieve gemeenschap waarin iedereen meetelt) worden de komende weken in werkgroepen nader uitgewerkt en opgenomen in het nieuwe Programmaplan Duurzaamheid.

De kracht van het Integraal Programmaplan Duurzaamheid zal zijn dat koppelkansen tussen de verschillende deelthema's verbonden kunnen worden tot 1 integrale gebiedsaanpak. Naar deze koppelkansen zal in de uitwerking van het programmaplan nadrukkelijk gezocht worden.

Energietransitie

In 2021 is de Energievisie Borne vastgesteld. Hierin zien we de lokale vertaling van het Nationaal Klimaatakkoord en de Regionale Energie Strategie (RES) Twente.

In de komende raadsperiode zal de RES Twente verder uitgewerkt worden tot een RES 2.0.

De Energievisie Borne bevat een uitvoeringsagenda die op basis van drie strategische pijlers opgebouwd is. De komende raadsperiode worden projecten uit deze agenda uitgevoerd.

Pijler 1: Energiebesparing:

de meest tastbare pijler voor nu en de komende raadsperiode. Huishoudens en ondernemers kunnen door energiebesparende maatregelen het energiegebruik en daarmee de CO₂-uitstoot verder beperken. Alles wat aan de voorkant bespaard kan worden hoeft ook niet verduurzaamd te worden. Via het Energieloket, wooncoaches ondersteunt de gemeente inwoners van Borne. De gemeente heeft een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Duurzame Initiatieven Borne afgesloten inzake uitvoering van het Energieloket en de diensten van de wooncoaches. Een belangrijke stimulans zal uitgaan van een nieuwe integrale duurzaamheidsregeling die we rond de zomer door de nieuwe raad willen laten vaststellen. Zodat ook inwoners met minder financiële mogelijkheden in staat gesteld worden via een eenvoudige kredietregeling te investeren in energiebesparende maatregelen.

Pijler 2: Warmtetransitie:

de komende 30 jaar vindt een enorme transitie plaats van aardgasverwarming naar duurzame verwarming. In de Transitievisie Warmte is een eerste inzicht opgenomen wanneer welke wijken van het aardgas af zouden kunnen en welke duurzame warmtealternatieven voor deze wijken geschikt en beschikbaar zijn. De komende raadsperiode willen we starten om met een aantal wijken de visie te vertalen naar concrete wijkplannen. De wijk Wensink-Zuid bijt het spits af. De wijk heeft aangegeven zelf aan de oplossingen voor de wijk te willen werken. De komende periode worden de kaders voor de wijkaanpak uitgewerkt.

Omdat veel wijken potentieel geschikt lijken voor aansluiting op een Hoge Temperatuur Warmtenet heeft Borne samen met Enschede, Hengelo en Twente ingezet op een versneld haalbaarheidsonderzoek voor een Regionaal Warmtenet waarop mogelijk wijkdistributienetten aangesloten kunnen worden.

Pijler 3: grootschalige opwekking duurzame stroom:

in de RES Twente zijn afspraken gemaakt over de bijdrage aan de nationale opgave voor het opwekken van duurzame stroom uit zon en/of wind.

De gemeenteraad heeft al bepaald hoeveel Borne tot 2030 gaat bijdragen aan die opwekking en dat die opwekking voorlopig uit alleen zon bestaat. Voor een deel, en bij voorkeur, op grote daken. En voor een deel op grondgebonden locaties. In de Energievisie zijn kansrijke gebieden onderscheiden. In het nog vast te stellen Toetsingskader worden voorwaarden opgenomen voor de landschappelijke inpassing en voor de participatie van omwonenden van initiatieven.

Een bottleneck vormt op dit moment de netwerkcapaciteit. Deze is te gering door de snelle groei in zowel het aanbod van duurzame stroom als door de snelle groei in elektriciteitsvraag van huishoudens. Zowel Tennet als Enexis werken aan netuitbreiding.

Meer informatie

Ambtelijk contactpersoon: Marcel Wielinga (06-30081126) m.wielinga@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Energievisie Borne (21bij02594)
- Concept Toetsingskader Energie Initiatieven (21bij08568)
- Watertakenplan Borne 2022-2026 (21ink13093)
- Raadsvoorstel afvalbeleid (19int04762)

3.5. Economie

Doel(en)
- De aantrekkingskracht van Borne uit zich in nieuwe bedrijvigheid. - Er zijn diverse kennisintensieve zelfstandige bedrijven gevestigd. - Door het groene karakter van de gemeente en de vele culturele activiteiten komen ieder jaar meer toeristen naar Borne en de kerkdorpen. - Er is hierdoor meer werkgelegenheid in de horeca ontstaan. - Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid en voorzieningen in de buurt. De komende periode wordt gewerkt aan: - Een sterk vestigingsklimaat voor ondernemers; - Voldoende werkgelegenheid en voorzieningen voor bewoners; - Aantrekkelijke faciliteiten voor bezoekers; - De gemeente Borne profileren als aantrekkelijke gemeente voor toeristen en voor eigen bewoners (citymarketing); - Een vitaal winkelcentrum dat bijdraagt aan de leefbaarheid van het dorp (ook voor potentiële nieuwe inwoners).
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Circulaire economie, bedrijvigheid, werkgelegenheid, vrijetijdseconomie, ruimtelijk-economische ontwikkeling, vestigings- en ondernemersklimaat, regelgeving, digitalisering, economische ontwikkeling, regionale samenwerking.</i> Bedrijventerreinen Westermaat de Veldkamp & Molenkamp Borne heeft zich in economische zin goed ontwikkeld. Bedrijventerreinen raken langzamerhand vol, er is steeds minder grond beschikbaar. Hoe nu verder? Wordt er een nieuw bedrijventerrein toegevoegd in onze gemeente? Is hier behoefte aan? Is dat gewenst bij de gemeente? Voor de zakelijke dienstverlening is het lastig om geschikte locaties te vinden. Er zijn regelmatig verhuizingen binnen de gemeentegrens. Ondernemers zijn trouw aan Borne. Bedrijventerrein Westermaat de Veldkamp is volop in ontwikkeling. Op bedrijventerrein Molenkamp is vrijwel geen leegstand. De bermen, trottoirs en het straatprofiel zijn op delen van het terrein toe aan een onderhoudsbeurt. De laatste jaren is maatschappelijk een trend te zien die een nieuw soort economie brengt waar thema's als de energietransitie, duurzaamheid, automatisering, digitalisering en circulaire economie een prominente plek krijgen. Deze trend wordt ook wel beschreven als de '<i>next economy</i>'. De kansen om te anticiperen op deze <i>next economy</i> zijn op de Molenkamp hoog. Automatisering en digitalisering is het prioritaire <i>next economy</i> thema op Molenkamp door het hoge aandeel industriële bedrijven, handelsbedrijven en bouwbedrijven op het terrein. Molenkamp is dus een goede plek voor experimentele pilots of initiatieven die gaan over het verhogen van automatisering en digitalisering van bedrijfsprocessen. Daarnaast kan het terrein zijn steentje bijdragen aan een circulaire economie: 14% van de banen op Molenkamp zit bij bedrijven

met grote potentiële reststromen. Op het gebied van energietransitie en duurzaamheid moeten er ook nog stappen worden gezet op het terrein.

RBT (XL Businesspark) bedrijventerrein

Het RBT (XL Businesspark) bedrijventerrein richt zich op de vestiging van grootschalige bedrijven die actief zijn in de logistieke sector of in de industrie, uitgaande van 20 tot 50 arbeidsplaatsen per hectare en een ruimtebehoefte vanaf twee hectare. Dit belang is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente die de taak van de verbonden partij omschrijft als 'het (duurzaam) ontwikkelen, realiseren, exploiteren en beheren van het bedrijventerrein'. RBT behoort tot één van de vier economische topwerklocaties in Twente. Ook dit bedrijventerrein zal binnenkort uitverkocht zijn. Participerende partijen zijn: de provincie Overijssel (23%), Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%).

Centrum

Het centrum van Borne heeft een onderscheidend winkelaanbod met gezellige terrassen en relatief weinig leegstand. Er staat nog veel te gebeuren in het centrum: het gemeentehuis zal verplaatst worden en voor andere beschikbare locaties moet een goede invulling gezocht worden. Goed contact met (lokaal) vastgoed is hierbij erg van belang.

Toevoegen van groen en parkeerplaatsen in het centrum is een sterke wens van de ondernemers. De minimarkt op vrijdag en zaterdag en warenmarkt op woensdag genereren de nodige (verkeers-) bewegingen naar het centrum. Aandachtspunt is dat we op dit moment een verouderd standplaatsenbeleid hebben (de geldende Marktverordening is van 2003 en de geldende Brancheringslijst is van 1996).

Ruimtelijke Economische Visie

Op dit moment wordt voor de gemeente Borne een nieuwe commerciële visie opgesteld, namelijk de 'Ruimtelijke Economische Visie'. Bestaande visie- en beleidskaders zijn verouderd en sindsdien hebben zich een aantal veranderingen voorgedaan, zowel binnen de voorzieningencentra in Borne als in de maatschappelijke trends en ontwikkelingen met betrekking tot de (landelijke) winkelstructuur. Ook de veranderingen op de woningmarkt en maatschappelijke opgaven als bijvoorbeeld klimaat, biodiversiteit en duurzaamheid hebben effect op de leefomgeving van een centrum. Dit, samen met de verschillende ontwikkellocaties en ontwikkelpotenties van het centrum van Borne, zorgt voor de behoefte aan een volgende stap met betrekking tot ontwikkelingen in het centrum van Borne. Om eenheid en samenhang te behouden en maken in het centrum van Borne zijn kaders en richtlijnen nodig waar toekomstige ontwikkelingen gebruik van maken. Voor Borne is dit dan ook een mooi moment om een centrumvisie te creëren waarin de grote ontwikkellocaties en conclusies uit de commerciële visie als uitgangspunt worden genomen.

Agenda voor Twente

Twente is een topregio om te wonen en te werken. Daarom investeren de Twentse gemeentes, ondernemers, onderwijs- en onderzoekstellingen en overheden samen in onze regio. Dat gebeurt onder de naam 'Agenda voor Twente.'

De Agenda voor Twente maakt zich sterk voor slimme technologie, goede bereikbaarheid, sterke economie, voldoende werkgelegenheid, maximale duurzaamheid, schone energie en een mooie leefomgeving. Alles wat ook de burger aangaat, nu en in de toekomst. Met de Agenda voor Twente wordt er samen geïnvesteerd in de toekomst van een krachtige regio met volop potentie.

Nieuw investeringsprogramma 2023- 2027

De Twenteboard werkt op dit moment aan een nieuw investeringsprogramma als opvolger van de Agenda voor Twente die dit jaar afloopt. Zodra de kaders hiervoor staan worden deze voorgelegd aan de colleges. Het nieuwe college zal met de gemeenteraad de input ophalen die wordt

meegenomen in het proces waarbinnen de nieuwe agenda wordt opgesteld. Uiteraard komt het college ook bij de gemeenteraad terug om uiteindelijk het investeringsprogramma te laten financieren door een bijdrage per inwoner. De gemeenteraad heeft immers het budgetrecht.

Vrijtijdseconomie

De vrijetijdseconomie (voorheen recreatie en toerisme) is van groot belang voor het ondernemersklimaat en de werkgelegenheid in Borne. De waarde van deze sector op de Twentse economie is € 350 miljoen per jaar met een aandeel van ca. 6% van alle banen in Twente (bron: Twente Marketing, 2020). Gelet op het toenemende belang (en het verouderde gemeentelijke beleid) zal er in 2022 een integrale gemeentelijke visie op de vrijetijdseconomie (VTE) worden opgesteld. In dit beleid zal aandacht worden besteed aan onder andere landelijke trends en ontwikkelingen, de ketensamenwerking in Twente en (het behoud van) de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast is het ontwikkelen van goede ruimtelijke afwegingskaders voor toeristisch-recreatieve initiatieven één van de speerpunten.

Het beleid wordt opgesteld in samenwerking met de Stichting Beleef Boeiend Borne (SBBB). Deze stichting is verantwoordelijk voor de toeristische profilering en productontwikkeling: de VVV is 'VisitBorne' geworden (zie: www.visitborne.nl). In de visie van de SBBB (2020) wordt ingezet op de toeristische promotie in combinatie met het model van de citymarketing (alle activiteiten die worden verricht om een stad of dorp zo goed mogelijk te profileren). Dit model richt zich niet alleen op toeristen maar ook op bedrijven en bovenal op de eigen inwoners. Er wordt daarbij nauw samengewerkt met de BBO (dorpsmanager) en met andere maatschappelijke en culturele organisaties in Borne (denk bv. aan 'de Rode Draad'). De visie van de SBBB is een belangrijke onderligger voor de actualisering van het gemeentelijke VTE-beleid.

Arbeidsmarkt

In Twente is de spanning op de arbeidsmarkt fors groter geworden. Werkgevers krijgen steeds moeilijker de vacatures vervuld. Zowel voor de Werkloosheidswet (WW) als de Participatiewet (PW) steken de cijfers gunstig af tegen het landelijke. Borne zit met het gemiddelde percentage Werkloosheidscijfer duidelijk onder het gemiddelde in Twente en Nederland. Ook de daling van PW-uitkeringen is ten opzichte van Twente gemiddeld beter.

Voor de werkgevers is het vooral moeilijk om de juiste mensen te vinden op hun vacatures. Deze mismatch kan met diverse middelen verbeterd worden. Met opleiding werkzoekenden, meer mensen selecteren op hun 'soft skills' en aanpassing vacature door organisatie aanpassingen. Daarnaast is het zinvol om werkzoekenden er meer bewust van te maken dat switchen naar een ander werkveld kan lonen. Er zijn veel mensen van baan veranderd in coronatijd en de vraag is of men weer teruggaat naar het oude werkveld. Lange termijn voorspellingen zijn moeilijk. Wel verwacht men dat, op termijn, nog faillissementen zullen plaatsvinden ten gevolge van corona. De arbeidsmarkt is en blijft in ontwikkeling. De ZZP'ers in de gemeente Borne zullen nog beter in kaart gebracht moeten worden.

De budgetten voor economie zijn vooral gelabeld geld: RBT/ Reclamebelasting/Regio Twente. Het huidige budget voor Economie is € 1500 euro per jaar.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Ruben Baartman (06-28515183) r.baartman@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Ruimtelijke Economische Visie / Commerciële Visie (in voorbereiding 2022)
- Centrumarrangement 2018-2019 (18int01731, te noemen centrumplan), Economische Visie (voorheen centrumplan – in voorbereiding 2022)
- Visie Document Beleef Boeiend Borne (20bij05866)

- Standplaatsenbeleid (is verouderd, de geldende Marktverordening is van 2003 en de geldende Brancheringslijst is van 1996)

3.6. Gezondheid

Doel(en)
Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland. Hierbij gaan we uit van positieve gezondheid, waarbij het betekenisvol leven van mensen centraal staat. De nadruk ligt op veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Leefstijl, geestelijke gezondheid, jeugdgezondheidszorg, preventie, zorgvoorzieningen.</i> In 2021 en 2022 loopt het programmaplan Sociaal Domein ‘Passende ondersteuning voor onze inwoners DOEN, met nieuw elan’ en in oktober 2021 heeft de gemeenteraad de Visie Sociaal Domein 2021 vastgesteld. In de visie wordt benoemd dat gezondheid een groot goed is. We gaan in Borne uit van positieve gezondheid en stimuleren gezond gedrag. In Twente werken we regionaal samen op het gebied van gezondheid en preventie. Alle Twentse gemeenten, Menzis en de GGD zijn hierbij betrokken. In navolging van het Nationaal Preventieakkoord en het Lokaal Sportakkoord werken we in Borne aan een Lokaal Preventieakkoord. We richten ons lokaal op de pijlers: gezonde leefstijl (waarin we ook de mentale gezondheid meenemen), rookvrije generatie en preventie van alcohol en drugs. Lokaal wordt hiervoor intensief samengewerkt met het onderwijs, de kinderdagverblijven, de JGZ, huisartsen, voorliggende partijen en zorgpartners. Voor het Lokaal Preventieakkoord werken we aan: - o Vergroten weerbaarheid bij jeugd - o Preventie van genotsmiddelen - o Gezonde omgeving; ▪ Rookvrije zones/aansluiten bij Rookvrije Generatie ▪ Nix 18/alcoholbeleid sportkantines ▪ Gezonde School & Kinderopvang - o Inzetten op gezond gewicht ▪ JOGG aanpak, gezonde jeugd, gezonde toekomst ▪ Gecombineerde leefstijlinterventies ▪ Sportstimulering (aansluiting Visie op Sport en Bewegen) - Visie Onderwijs, Kinderopvang, Sport en Gezondheid - o Beleid in onderwijs en kinderopvang m.b.t. gezondheid - o Stimuleren motorische ontwikkeling en vaardigheden jeugd - o Gezonde sportverenigingen - Menzis inzet - o Valpreventie - o Armoede & beweegmakelaar - o Gezonde leefstijl kids ▪ Kinderen op Gezond Gewicht ▪ Gezonde school

Op het gebied van mentale gezondheid gaan we uit van onze lokale aanpak voor mensen met zorgwekkend gedrag. Borne heeft een wijk-GGD'er die inzetbaar is op het snijvlak van veiligheid en zorg. En er worden trainingen verzorgd in het kader van destigmatisering en preventie aan vrijwilligers en professionals.

De afgelopen 2 jaren heeft de coronacrisis ons laten inzien dat een goede gezondheid en preventie van essentieel belang zijn. Lokaal werken we bij de bestrijding van corona intensief samen met lokale partners.

In de nog vast te stellen woonvisie en bijbehorende uitvoeringsagenda voor de woonzorgvisie brengen we de ontwikkelingen in Borne op het gebied van wonen en zorg in beeld. De woonzorgvisie is een belangrijke basis om te werken aan concrete acties om de groeiende groep ouderen, maar ook mensen die uitstromen uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang, statushouders en dak- en thuislozen, voldoende te faciliteren in hun woon- en zorgbehoeften. Dit doen we samen met onze partners in de zorg.

In de Omgevingsvisie speelt gezondheid ook een rol. Een stip op de horizon is dat de leefomgeving in Nederland inwoners verleidt tot een gezonde leefstijl. Dat kan door voldoende ruimte te creëren om te bewegen, te fietsen en te wandelen.

Daarnaast zetten we in op gezonde en actieve mobiliteit waarbij meer wandelen en meer fietsen naar school, sport of werk gestimuleerd wordt.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Marit Boone (06-2658760) m.boone@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Visie Sociaal Domein 2021 (21bij06234)
- Programmaplan Sociaal Domein 2021 - 2022 (21bij02996)
- Het langjarig regionaal programma 'Gezonde toekomst voor Twente' (20bij02073)
- Regionale bestuursagenda Publieke gezondheid 2020 – 2023 (20bij01790)
- Structurele inzet wijk-GGD'er (onderdeel van 21int04171 - Integrale afweging nieuw beleid)
- Lokaal Sportakkoord (20bij07356)
- Lokaal plan van aanpak mensen met verward gedrag (18int01732 - wordt in 2022 geactualiseerd, nieuwe term is 'zorgwekkend gedrag')
- Herijking Visie Sport en Bewegen 2022 in ontwikkeling (i.o.) (ter vaststelling in voorjaar 2022)
- Woonvisie en woon-zorg visie i.o. (ter vaststelling in voorjaar 2022)
- Lokaal Preventieakkoord i.o. (ter vaststelling in zomer 2022)
- Regeerakkoord: Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst van 15 december 2021

3.7. Jeugd

Doel(en)

Doel(en) uit de Visie Sociaal Domein Borne (vastgesteld op 5 oktober 2021):

Jonkeren groeien gezond op in een veilige en vertrouwde opvoedomgeving en kunnen zich leeftijdsadequaat ontwikkelen passend bij hun mogelijkheden, zodat zij opgroeien tot zelfredzame mensen.

De leidende principes bij deze visie zijn:

- Zelfredzaamheid en eigen kracht staan voorop;
- De kracht van de directe, naaste omgeving wordt ingezet zodat jongeren samen redzaam zijn;
- Normaliseren en accepteren zijn uitgangspunten;
- Ingezet wordt op betekenisvol meedoen en maatschappelijke verbondenheid;
- Uitgegaan wordt van ondersteuning bij het vinden van een oplossing van het probleem en het bieden van passende hulp en ondersteuning.

Doelen Regiovisie Jeugdhulp Twente (vastgesteld door de gemeenteraad op 1 februari 2022):

De leidende principes bij deze visie zijn:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal;
2. Normaliseren is uitgangspunt;
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig;
4. Thuis, tenzij;
5. In Twente is er een overzichtelijk zorglandschap, effectief en beheersbaar;
6. In Twente wordt zonder wachtlijsten gewerkt;
7. In Twente wordt geïnvesteerd in blijvend leren en verbeteren, datagedreven;
8. Het stelsel van Jeugdhulp is duurzaam en betaalbaar.

Ontwikkelingen 2022-2026

Kind- en gezinsbescherming, jeugdhulp, jeugdvoorzieningen, jeugdcriminaliteit, pedagogisch klimaat, jeugdparticipatie, integrale kindcentra.

Wat is jeugdhulp?

Jeugdhulp is hulp bij psychische hulpvragen, een verstandelijke beperking en/of opvoedproblemen. Jeugdhulp is bedoeld voor kinderen en jongeren tot 18 jaar, soms tot 23 jaar. Ook jeugdbescherming en jeugdreclassering is jeugdhulp waar de gemeente verantwoordelijk voor is, de kinderrechter bepaalt deze zogenaamde kindbeschermingsmaatregelen.

Jeugdbescherming wordt ingezet als kinderen thuis niet veilig kunnen opgroeien.

Jeugdreclassering is begeleiding voor jongeren die met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

Op Rijksniveau: Hervormingsagenda jeugd

De rijksoverheid is van plan om de Jeugdwet te wijzigen. In het regeerakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' is t.a.v. de jeugdhulp het volgende opgenomen:

Goede, tijdige en passende jeugdzorg, met een belangrijke rol voor de eigen omgeving, voorkomt zwaardere zorg. We bakenen duidelijk af wat we onder jeugdzorg verstaan en gemeenten worden in staat gesteld om dit te leveren. Gespecialiseerde jeugdzorg (waaronder jeugd-GGZ) wordt centraler ingekocht. De jeugdbeschermingsketen wordt verbeterd waarbij de rechtsbescherming van het kind en het gezin centraal staan. Passende zorg is de norm: bewezen effectiviteit voor o.a. Jeugdhulp. Daarnaast is preventie een belangrijk aandachtspunt:

- Het Rijk is van plan het programma 'Kansrijke Start' in elke gemeente in te voeren, waardoor ouders en pasgeborenen bij de eerste 1000 dagen goed ondersteund worden.
- Meer aandacht voor preventie en gezonde leefstijl, een gezonde leefstijl van jongs af aan. Het preventieakkoord wordt uitgebreid met mentale weerbaarheid, brede preventieaanpak om te voorkomen dat jongeren afglijden naar de criminaliteit.

Er is sprake van een conflict tussen gemeenten en het Rijk over de middelen die beschikbaar worden gesteld voor de jeugdhulp. Een arbitragecommissie heeft vorig jaar uitgesproken dat het rijk inderdaad de komende jaren meer geld moet uittrekken voor de jeugdhulp. Desondanks is in

het regeerakkoord een bezuiniging op de jeugdhulp doorgevoerd. Als reactie hierop hebben de gemeente laten weten de medewerking aan de Hervormingsagenda op te schorten.

Regionaal: Samenwerkingsagenda jeugd

Er wordt in 2022 regionaal een samenwerkingsagenda jeugd opgesteld. Dit als uitvloeisel van de Regiovisie Jeugdhulp Twente. De hierboven genoemde 8 leidende principes zullen in de samenwerkingsagenda met betrokken partners (o.a. onderwijs, zorgaanbieders, betrokken ouders en jongeren, adviesraden sociaal domein en gemeenten) verder uitgewerkt worden.

Lokaal: Uitvoering

Uitwerking van de Visie Sociaal Domein die in oktober 2021 is vastgesteld en het Programmaplan Sociaal Domein 2021-2022. Uitwerking van het Lokaal Preventieakkoord en JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst). De ontwikkelingen op nationaal en regionaal niveau hebben ook invloed op de toekomstige gemeentelijke ontwikkelingen. Onduidelijk is nog in hoeverre er wijzigingen in de Jeugdwet doorgevoerd zullen worden. Van de regionale leidende principes hebben met name de volgende principes veel invloed op de lokale ontwikkelingen:

- De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal.
- Normaliseren is uitgangspunt.
- Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig.
- Thuis, tenzij.

Door het toegenomen beroep op de jeugdhulp zien we wachtlijsten ontstaan bij aanbieders van jeugdhulp. Op regionaal niveau start een project om hier oplossingen voor te vinden.

Voorzieningen

Er wordt ingezet op het zoveel mogelijk organiseren van voorliggende voorzieningen (laagdrempelig, zonder indicatie, dichtbij) om duurdere maatwerkvoorzieningen te voorkomen.

Integrale toegang

In het najaar van 2021 zijn de eerste stappen gezet richting één integrale toegang voor het brede sociale domein, in samenwerking met maatschappelijke partners, waar elke inwoner met al zijn vragen terecht kan. Per 1 maart 2022 wordt een tijdelijke fysieke locatie geopend, wordt gestart met een gezamenlijk inloopsprekuren en is er bereikbaarheid via één telefoonnummer. De definitieve plek voor deze integrale toegang komt in het Huis van Borne.

De integrale toegang is zowel fysiek, telefonisch als digitaal. Inwoners kunnen er terecht voor:

- Alle ondersteuningsvragen op het gebied van welzijn, opvoeden en opgroeien, onderwijs, zorg, wonen, werk & inkomen en financiën.
- Het stimuleren van een goede (positieve) gezondheid, vrijwilligerswerk, sport en cultuur, kijkend vanuit de kansen en mogelijkheden van de inwoner.

De directe dienstverlening bestaat uit het geven van informatie en advies, een brede vraagverheldering (alle leefgebieden, inclusief het in beeld brengen van de zelf- en samenredzaamheid), het formuleren van de ondersteuningsvraag en het bepalen van de meest passende vervolgstap.

Gestreefd wordt naar zoveel mogelijk aanwezigheid van jeugdconsulenten op de plek waar de vragen om jeugdhulp worden gesteld (zoals bij de kinderopvang en onderwijs) en meer samenwerking met de huisartsen.

Verder zien we dat door corona meer jongeren een beroep doen op jeugdhulp. Door het quarantainebeleid zijn veel jongeren in een sociale isolatie beland. Veel jongeren kampen met eenzaamheid of depressieve gevoelens. Voor jeugd is een taakstelling opgelegd. Voor actuele cijfers omtrent de bestedingen/reeds behaalde taakstelling t/m 2021 wordt verwezen naar de Monitor Sociaal Domein 2021. De laatste jaren zijn de uitgaven voor jeugdhulp fors gestegen en zijn de begrote bedragen overschreden. Jeugdhulp kent een open eind financiering. Naast de gemeente kunnen ook medici (zoals huisartsen, jeugdartsen en kinderartsen) en gecertificeerde instellingen (na uitspraak van een kinderschermingsmaatregel door de kinderrechter) verwijzen naar jeugdhulp. De gemeente moet alle verwijzingen naar jeugdhulp betalen. Voor de gemeente Borne is voor 2022 een extra bedrag van € 1,3 miljoen voor jeugdhulp aan de uitkering uit het gemeentefonds toegevoegd. Een bedrag van € 900.000 is op een stelpost geparkeerd. Hoeveel extra financiën voor jeugdhulp de komende jaren aan het gemeentefonds worden toegevoegd is op dit moment niet duidelijk.
Meer informatie <i>Ambtelijke contactpersoon:</i> Riet Siegerink (06-15693008) r.siegerink@borne.nl <i>Beleidsdocumenten:</i> - Visie Sociaal Domein 2021 (21bij06234) - Programmaplan Sociaal Domein 2021 - 2022 (21bij02996) - Monitor Sociaal Domein 2021, januari 2022 (Presentatie 1e rapportage Sociaal Domein) - Verordening jeugdhulp gemeente Borne 2021, vastgesteld 15 december 2020 (20int04386) - Nadere regels en beleidsregels jeugdhulp gemeente Borne 2021 (20int05078) - Regiovisie jeugd (21int05509)

3.8. Leefomgeving

Doel(en) Het doel is om door middel van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties tot een schone, gezonde en veilige leefomgeving te komen met oog voor ruimtelijke kwaliteit.
Ontwikkelingen 2022-2026 <i>Omgevingswet, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, milieu (bodem, geluid, licht, lucht, water) afval, platteland, natuur en landschap.</i> Omgevingswet De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de huidige wetten en regels met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de fysieke leefomgeving. Bovendien ontstaat door de Omgevingswet een samenhangende regelgeving van de versplinterde huidige wetten en regels. De wet heeft gevolgen voor lokaal beleid, geldende regelgeving, de rolverdeling tussen college en raad, het instrumentarium (de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan) en de wijze van samenwerken met inwoners en bedrijven. Elke gemeente moet in 2024 een omgevingsvisie gereed hebben en in 2029 een omgevingsplan. Een groot deel van het implementatieproces zal dan ook in de komende bestuursperiode plaatsvinden. Het omgevingsplan zal het instrument bestemmingsplan gaan vervangen en heeft een bredere reikwijdte dan enkel de ruimtelijke ordening en kan regels bevatten die over heel de fysieke

leefomgeving gaan. De omgevingsvisie is de opvolger van de gemeentelijke structuurvisie. Het belangrijke verschil tussen een structuurvisie en omgevingsvisie is het integrale karakter van de omgevingsvisie. De visie geeft een samenhangend beeld van verschillende onderwerpen, waaronder water, natuur, landschap, milieu, wonen, mobiliteit, energie en gezondheid. In Borne zien we de volgende lokale ontwikkelingen die passen binnen de ambities van de Omgevingswet:

- De ontwikkeling naar een regisserende gemeente - meer ruimte voor lokaal initiatief van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en de verantwoordelijkheden die daarbij horen;
- Meer ruimte voor lokaal maatwerk: een intensievere samenwerking met inwoners en bedrijven door oplossingsvarianten voor ruimtelijke vragen in breed overleg te inventariseren, uit te werken en te versterken.
- Een stevige brug slaan tussen ambities in het fysieke én het sociale domein.

De implementatie van de Omgevingswet binnen gemeentes is een veranderopgave die vraagt om richting en focus. Wat is de vertreksituatie, wat zijn de grootste juridische veranderingen, wat zijn de belangrijkste kansen of problemen, wat zijn de doelen en accenten van het lokaal bestuur? Vaak blijft het redelijk abstract en ongrijpbaar. De ambtelijke organisatie zal de komende periode aan het college van B&W en aan de gemeenteraad vragen om richting en kaders voor de implementatie en inhoudelijke keuzes. Tegelijkertijd vragen B&W en raad aan de organisatie welke richtingen te kiezen en welke kaders er mee te geven zijn.

De belangrijkste keuzeopgaven die de komende periode worden voorgelegd, zijn als volgt:

- Adviesrecht: Vaststellen wanneer (voor welke activiteiten, in welke omstandigheden) de raad in de toekomst gebruik wil maken van het adviesrecht voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten;
- Participatie: Keuzes maken over hoe om te gaan met participatie;
- Commissie ruimtelijke kwaliteit: De gewenste invulling van de commissie, de inrichting van de commissie, over welke activiteiten de commissie advies mag uitbrengen;
- Delegatie van bevoegdheden: Vaststellen van de rolverdeling tussen college en raad, waaronder het delegeren van het vaststellen van delen van het omgevingsplan aan het college en hoe het college uitvoering moet geven aan de al dan niet gedelegeerde bevoegdheid;
- Mandatering en financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien: Vaststellen van mandatering en financiële arrangementen;
- Legesverordening: Vaststellen van de legesverordening;
- Omgevingsvisie: Mate van integratie van bestaand en nieuw beleid, al dan niet werken met sectorale plannen en of programma's;
- Strategie- en scenariobepaling vergunningverlening: keuzes maken tussen dereguleren of loslaten en regelen (vergunning, melding, vergunningsvrij);
- Welstandsproces: Al dan niet in overeenstemming brengen van het welstandsproces met de Omgevingswet.

Veel van deze keuzes moeten bij de inwerkingtreding zijn gemaakt. Waar het gaat om specifieke besluiten over (de programma's van) de omgevingsvisie en het omgevingsplan, geldt deels dat deze pas vanaf de inwerkingtreding aan de orde komen. Voor (de programma's van) de omgevingsvisie geldt momenteel nog een deadline van 1 januari 2024, voor het omgevingsplan is dat 1 januari 2029.

Ruimtelijke ordening

In het kader van de implementatie van de Omgevingswet zal in de komende periode gewerkt worden aan de actualisatie van bestaande visies en beleid en het opstellen van nieuwe visies en

ruimtelijke plannen, waarbij behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving centraal staat.

Recent is hiertoe al een eerste aanzet gemaakt met het vaststellen van de landschapsanalyse, de regionale spelregels voor ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied en wordt er momenteel gewerkt aan onder andere het toetsingskader behorend bij de energievisie, een nieuwe woonvisie en een commerciële visie voor het centrum van Borne.

In de komende periode zal gestart worden met het opstellen van een Ruimtelijke Economische visie, een kerkenvisie en de actualisatie van welstandsbeleid. Daarnaast worden de planologische procedures voor onder andere de projecten Borsche Maten, Huis van Borne, herontwikkeling Maria Mediatrice en de Vloedbeltverbinding in gang gezet. Tevens zal de gemeenteraad een besluit moeten nemen over de nieuwe en lopende (partiële) bestemmingsplanprocedures binnen de kernen en het buitengebied van de gemeente Borne, waaronder een veegplan voor het bestemmingsplan Buitengebied.

Openbare ruimte

Het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd door Twente Milieu. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten die jaarlijks wordt herzien. Om te kunnen sturen op de kwaliteit van de geleverde diensten is een beheerkwaliteitsplan vastgesteld door de raad. Om de gemeentelijke kapitaalgoederen op het gewenste niveau te kunnen onderhouden heeft de raad voor de periode 2021 -2024 geld beschikbaar gesteld voor urgent en achterstallig onderhoud. Om te kunnen anticiperen op de komende vervangingspiek van voorzieningen die sinds 1970 zijn aangelegd is een kapitaalgoederenfonds ingesteld dat jaarlijks wordt gevoed.

Een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen bestaat uit elektrotechnische installaties. De gemeente heeft een wettelijke plicht om de veiligheid van deze installaties te borgen. Een voorstel voor het opzetten van de zogenaamde Installatieverantwoordelijkheid wordt begin 2022 aan het college voorgelegd.

In 2022 wordt beleidsmatig gewerkt aan 3 thema's. Dit betreft een groenbeleidsplan waarin de kaders van het groen in de openbare ruimte worden aangegeven. Met een nieuwe bomenverordening worden de regels voor het kappen van bomen vastgelegd. Daarnaast wordt een nieuw speelbeleidsplan opgesteld waarin wordt beschreven wat de visie is op het spelen in de openbare ruimte en welke investeringen er nodig zijn om de speelvoorzieningen op peil te houden.

Afval

Per 1 januari 2020 is Diftar ingevoerd. Dit heeft geleid tot een vermindering van het aantal kilo's restafval per inwoner van 136 kilo naar 92 kilo. Dit levert een besparing op van ruim 1 miljoen ton aan verbranding en er wordt meer afval gerecycled. Ook zijn er meer voorzieningen geplaatst voor hoogbouwbewoners, zodat ze beter hun afval kunnen scheiden. Om naar 50 kilo restafval in 2030 te gaan, zoals afgesproken is in Twente zonder afval, zijn verder stappen nodig die in de komende periode verder worden uitgewerkt.

Milieu

Het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd door Twente Milieu. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten die jaarlijks wordt herzien. Om te kunnen sturen op de kwaliteit van de geleverde diensten is een beheerkwaliteitsplan vastgesteld door de raad.

Om de gemeentelijke kapitaalgoederen op het gewenste niveau te kunnen onderhouden heeft de raad voor de periode 2021 -2024 geld beschikbaar gesteld voor urgent en achterstallig onderhoud. Om te kunnen anticiperen op de komende vervangingspiek van voorzieningen die sinds 1970 zijn aangelegd is een kapitaalgoederenfonds ingesteld dat jaarlijks wordt gevoed.

Een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen bestaat uit elektrotechnische installaties. De gemeente heeft een wettelijke plicht om de veiligheid van deze installaties te borgen. Een voorstel

voor het opzetten van de zogenaamde Installatieverantwoordelijkheid wordt begin 2022 aan het college voorgelegd.

In 2022 wordt beleidsmatig gewerkt aan 3 thema's. Dit betreft een groenbeleidsplan waarin de kaders van het groen in de openbare ruimte worden aangegeven. Met een nieuwe bomenverordening worden de regels voor het kappen van bomen vastgelegd. Daarnaast wordt een nieuw speelbeleidsplan opgesteld waarin wordt beschreven wat de visie is op het spelen in de openbare ruimte en welke investeringen er nodig zijn om de speelvoorzieningen op peil te houden.

Water- en rioolbeheer

De Regio Twente kent het samenwerkingsverband Twents waternet. Samen met de 14 Twentse gemeenten, provincie Overijssel, Vitens en waterschap Vechtromen wordt gewerkt aan de (landelijke) wateropgaven. Zeer actueel is de agenda van de Deltaplan ruimtelijke adaptatie (DPRA). Overheden moeten in de komende jaren op verduurzaming de dialoog aan gaan met de bevolking. Verbinden en onderzoeken waar in de leefomgeving (urgente) kwetsbaarheden en doelmatige oplossingen zijn. In 2021 is het watertakenplan 2022-2026 vastgesteld. Hoofdthema's zijn gezondheid, veiligheid, klimaatontwikkelingen, samenwerking en uiteraard de financiering.

Relevante projecten:

- Uitvoering geven aan zorgplichten van afvalwater, hemelwater en grondwater volgens beleid en programma Watertakenplan 2022-2026;
- Jaarlijks uitvoering geven aan de dienstverleningsovereenkomst met Twente Milieu;
- Integraal werken aan het klimaat-adaptief inrichten van de wijken Wensink-Zuid en Spanjaardswijk;
- Inventariseren en verduurzamen van de leefomgeving, dialoog aangaan met de bevolking;
- Kennis en expertise delen in regionaal samenwerkingsverband (Twents waternet);

Natuur & landschap

Zoals hiervoor reeds aangegeven is in de afgelopen periode de Landschapsanalyse door de raad vastgesteld. Deze analyse vormt de basis van de nieuw te ontwikkelen landschapsvisie op het buitengebied. Een buitengebied waar we trots op zijn en dat we moeten koesteren. Het Bornse landschap, dat we sinds enige tijd met trots 'De Groene Poort' noemen betreft een prachtig landschap met veel diversiteit: de openheid van de Zenderse Es, de diverse beken en het fraaie coulissenlandschap tussen Hertme en Zenderen. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd waardoor het gebied (be)leefbaarder en toegankelijk(er) is geworden. Dit is een landschappelijke kwaliteit die we willen behouden en waar mogelijk versterken. Daar komen echter ook uitdagingen bij kijken. Landelijk, maar ook binnen de gemeente hebben we te maken met diverse ontwikkelingen. Denk aan de transitie van de landbouw, de energietransitie, nieuwe infrastructuur en de omgevingswet. Allemaal ontwikkelingen die de komende jaren gaan spelen. De Landschapsanalyse geldt als basis voor de landschappelijke en ruimtelijke afwegingen van al deze opgaven en is een belangrijk instrument voor de toekomstige omgevingsvisie. Vanuit de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied kunnen we, waar nodig, met deze analyse in de hand ontwikkelingen (bij)sturen en begeleiden.

In de meerjarenbegroting is voor het buitengebied (de Groene Poort) opgenomen dat blijvend wordt ingezet op het borgen en versterken van het toeristisch recreatieve en cultuurhistorische aanbod (o.a. routestructuren, cultuurhistorische elementen, sortimentstuin Kloostergaarde), de netwerksamenwerking Groene Metropool Twente (incl. organisatiekosten LEADER en Groene Kennispoort Twente) en de gemeentelijke cofinanciering in projecten die bijdragen aan de sociale,

economische en landschappelijke doelen van plattelandsontwikkeling (bijv. provinciale subsidieregelingen gericht op natuur, biodiversiteit, dorpskernen of de transitie van de landbouw).

De toekomstige (landelijke) opgaven voor voedselproductie, klimaat, stikstof, waterveiligheid, circulaire economie, biodiversiteit en energie zullen van grote invloed zijn op het landelijke gebied. Gelet hierop is onlangs het initiatief genomen om aan te haken bij de Twentse IBP-VP pilot (Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-vp)). Doel van deze IBP-vp pilot is verbetering van de samenwerking tussen overheidspartijen en een meer gebiedsgerichte benadering van de opgaven op het platteland. In de Groene Poort, komen meerdere opgaven bij elkaar: de omslag naar kringlooplandbouw, aanleg en inpassing van de vloedbeltverbinding, de energieopgave, behoud religieus en cultureel erfgoed, de wateropgave en versterking van de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. Uitgangspunt van het gestarte IBP-proces (gebiedstransitie Groene Poort) is een gebiedsgerichte benadering met als inzet om in samenwerking met bedrijven, inwoners, andere organisaties en overheden de verschillende opgaven integraal te benaderen en uit te werken tot een gebieds(ontwikkel)agenda.

Meer informatie

Ambtelijk contactpersoon: Sabine Jurriën (074-2658576) s.jurrien@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Beheerkwaliteitsplan 2018- 2023
- Nota Kapitaalgoederen 2021- 2024 (21int01249)
- Landschapsanalyse Borne
- Regionale spelregels voor ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied van Zuidwest Twente
- Watertakenplan Borne 2022-2026 (21ink13093)
- Raadsvoorstel afvalbeleid (19int04762)

3.9. Maatschappelijke ondersteuning

Doel

Binnen het sociaal domein werken we aan preventie en bieden we passende ondersteuning en hulp aan inwoners in een kwetsbare situatie. We richten ons niet alleen op het ondersteunen en versterken van het individu, maar ook op het ondersteunen en versterken van een inclusieve gemeenschap.

Ontwikkelingen 2022-2026

Voorzieningen, integrale toegang, mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk, eenzaamheid, passende ondersteuning, inkoop, hulp bij huishouden en was- en strijkservice, nieuwkomers en statushouders, inclusie.

Onder maatschappelijke ondersteuning wordt verstaan:

Samenkracht en burgerparticipatie, maatwerkvoorzieningen Wmo, maatwerkdienstverlening 18+ en geëscaleerde zorg 18+, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2022 – 2025.

In 2021 en 2022 loopt het programmaplan Sociaal Domein 'Passende ondersteuning voor onze inwoners DOEN, met nieuw elan' en in oktober 2021 heeft de gemeenteraad de Visie Sociaal Domein 2021 vastgesteld.

Voorzieningen

We zetten in op het organiseren van voorliggende voorzieningen (laagdrempelig, zonder indicatie, dichtbij) om duurdere maatwerkvoorzieningen te voorkomen. Vanaf 2022 willen wij de vrijwillige dagbesteding voor ouderen versterken en extra ontmoetingsgroepen opzetten. Ook gaan we onderzoeken of 'automaatje' (vrijwillige vervoersdienst) in Borne kan worden opgezet.

Integrale toegang

Per maart 2022 worden concrete stappen gezet richting één integrale toegang, in samenwerking met maatschappelijke partners, waar elke inwoner met al zijn vragen terecht kan. De definitieve plek hiervoor komt in het Huis van Borne.

De integrale toegang is zowel fysiek, telefonisch als digitaal. Inwoners kunnen er terecht voor:

- alle ondersteuningsvragen op het gebied van welzijn, opvoeden en opgroeien, onderwijs, zorg, wonen, werk & inkomen en financiën.
- het stimuleren van een goede (positieve) gezondheid, vrijwilligerswerk, sport en cultuur, kijkend vanuit de kansen en mogelijkheden van de inwoner.

De directe dienstverlening bestaat uit het geven van informatie en advies, een brede vraagverheldering (alle leefgebieden, inclusief het in beeld brengen van de zelf- en samenredzaamheid), het formuleren van de ondersteuningsvraag en het bepalen van de meest passende vervolgstap.

Mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk en eenzaamheid

Er is een dubbele vergrijzing waar te nemen: het aandeel ouderen onder het inwoneraantal neemt toe én binnen de groep 65-plussers neemt het deel 75-plussers toe. Bovendien is de koers ingezet dat ouderen langer zelfstandig wonen, waarmee de hulp en ondersteuning toeneemt en complexer wordt. Onder invloed van de vergrijzing neemt vooral het aantal oudere alleenstaanden sterk toe: zij hebben een grotere kans dat hun partner overlijdt of ze zijn gescheiden. Hiermee worden de thema's mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk en eenzaamheid steeds belangrijker.

Vanaf 1 januari 2022 is de coördinatie van het vrijwilligerswerk ondergebracht bij Wijkkracht. Naast het bemiddelen van vraag & aanbod van vrijwilligers en het ondersteunen van vrijwilligers gaan we het vrijwilligerswerk ook vernieuwen/herijken en verbindingen leggen met de diensten van de integrale toegang. We willen steeds meer voorliggend met vrijwilligers organiseren (bijvoorbeeld dagbesteding voor ouderen). Dat vraagt om werving en ondersteuning van goede vrijwilligers.

Passende ondersteuning

De coronacrisis heeft laten zien dat ondersteuning ook anders dan gebruikelijk was, kan worden ingezet. Er zijn nieuwe alternatieven ontwikkeld, zoals ondersteuning op afstand. De lessen die we hebben geleerd van deze periode kunnen worden doorgevoerd naar de toekomst. Innovaties in hulp en ondersteuning worden doorontwikkeld. Dit is tevens nodig om de almaar stijgende kosten binnen het sociaal domein een halt toe te roepen.

Inkoop

Een evaluatie op de regionale gezamenlijke inkoop door OZJT voor de vrijwillige onderdelen van jeugdhulp en de Wmo-onderdelen begeleiding, dagbesteding en wonen-verblijf, levert input voor de keuze om dit vanaf de volgende inkoopronde (per 2025 moeten nieuwe overeenkomsten met zorgaanbieders zijn afgesloten) regionaal, sub-regionaal, dan wel lokaal te doen.

Hulp bij huishouden en was- en strijkservice

Hulp bij huishouden willen we slimmer organiseren; een was- en strijkservice willen we als voorliggende voorziening opzetten.

Nieuwkomers en statushouders

Vanaf 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht geworden. De gemeente gaat inburgeringsplichtige nieuwkomers begeleiden bij hun inburgering. Voor statushouders is dit vanaf het moment van koppeling aan onze gemeente. Iedereen krijgt een inburgering op maat, waarbij het zelfredzaamheidstraject nieuw is.

Inclusie

We willen bezien op welke wijze het inclusiebeleid een stevigere positie binnen de gemeente Borne kan krijgen. Een optie is hierbij om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen, waarin de doelstellingen op het terrein van o.a. toegankelijkheid, werkgelegenheid, wonen en vrije tijd kunnen worden opgenomen en op basis waarvan een actieplan wordt uitgevoerd.

Het regeerakkoord 'Omzien naar elkaar'

Hierin wordt het volgende aangegeven:

- Er wordt ook gekeken naar bewezen (kosten)effectiviteit in de Wet langdurige zorg (Wlz), Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. Passende zorg betekent dat de tweede lijn dezelfde zorg niet voor een hoger tarief kan declareren, maar ook dat de rol van huisartsen versterkt wordt en zij voldoende tijd en capaciteit hebben.
- Ouderen moeten gezond ouder kunnen worden in hun eigen of passende omgeving. Dat betekent onder andere inzetten op meer seniorenwoningen en andere woonvormen, levensloopbestendige woningen, mantelzorg, digitale zorg, domotica en valpreventie. Daarbij mag van mensen zelf ook iets verwacht worden. Wij stimuleren gemeenten om mogelijk kwetsbare ouderen vroeg in beeld te hebben en langer thuis wonen mede te faciliteren.
- Voor toekomstbestendige ouderenzorg wordt wonen en zorg stapsgewijs gescheiden zodat langer thuis wonen nog meer gestimuleerd wordt. Hierbij is expliciete aandacht voor innovatieve woonvormen en voor de mogelijkheid voor iedereen, ongeacht inkomen, om betaalbaar langer thuis te blijven wonen met zorg.
- Mensen met een beperking hebben een ongekend potentieel voor de samenleving en hebben daarbij soms praktische ondersteuning nodig. We blijven investeren in de gehandicaptenzorg en gaan door met de goede initiatieven uit het programma Onbeperkt Meedoen. Het persoonsgebonden budget (PGB) blijft een geschikt middel voor eigen regie, waarbij passende zorg centraal moet staan.
- Het abonnementstarief heeft geleid tot een beperking van stapeling van zorgkosten en is transparant en eenvoudig in de uitvoering. Door stijgend gebruik van de huishoudelijke hulp staat de beschikbaarheid van voorzieningen onder de Wmo onder druk. Daarom werken we naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid van lage- en middeninkomens. Hierdoor blijven hulp en ondersteuning beschikbaar.
- We werken aan een goed inzicht in de kwaliteit van de geleverde zorg en het aanpakken van niet-integere zorgbestuurders en zorgondernemers. Tegen fraude en oneigenlijk gebruik, onder andere van vastgoed, treden wij op, zeker als de basis van de zorg niet op orde is. Daarnaast stellen we (nadere) voorwaarden aan winstuitkering om excessieve winstuitkering door zorgaanbieders tegen te gaan, dan wel te voorkomen. Onder strenge randvoorwaarden kan het mogelijk zijn dat er risicodragend kapitaal aangetrokken wordt voor investeringen in de kwaliteit van zorg.
- Een eigen thuis is van wezenlijk belang voor iemands bestaanszekerheid. We zetten in op het voorkomen van dakloosheid, vernieuwing van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze mensen.
- We blijven ons inzetten voor waardig ouder worden, allereerst door passende ouderenzorg. We zetten de maatschappelijke coalitie 'Eén tegen eenzaamheid' voort. Daarnaast moedigen we de

ontmoeting van jongeren en ouderen aan, bijvoorbeeld door een vrijwillige maatschappelijke diensttijd en woonplekken waar jongeren betaalbaar kunnen samenleven met ouderen.

Voor maatschappelijke ondersteuning is een taakstelling opgelegd. Voor actuele cijfers omtrent de bestedingen/reeds behaalde taakstelling t/m 2021 wordt verwezen naar de Monitor Sociaal Domein 2021.

Opgemerkt wordt dat de Wmo2015 'open einde' wetgeving is; de gemeente is verplicht ondersteuning te bieden. De gemeente is wel vrij te bepalen in welke vorm dat gebeurt. Omdat de doelgroep (ouderen) toeneemt en langer zelfstandig thuis woont, geeft dit extra druk op de budgetten.

In het regeerakkoord wordt aangegeven dat er een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke ondersteuning komt. We moeten rekening houden met het feit dat de uitkomsten hiervan worden verwerkt in het Gemeentefonds (met andere woorden: naar beneden toe bijgestelde budgetten).

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Mirjam Gras (06-55476318) m.gras@borne.nl, Karin van Dam (06-54992791) k.vandam@borne.nl, Annette Zwiep (06-18899586) a.zwiep@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Visie Sociaal Domein 2021 (21bij06234)
- Programmaplan Sociaal Domein 2021 - 2022 (21bij02996)
- Monitor Sociaal Domein 2021, januari 2022 ([Presentatie 1e rapportage Sociaal Domein](#))
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2021, vastgesteld door gemeenteraad d.d. 15-12-2020 (20int04835)
- Nadere regels en Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2021 (21int00254)
- Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning 2021 (20int05641)
- Bestuurlijk memo 'Informatievoorziening over de Wet inburgering 2021' (21int05593)

3.10. Middelen

Doel(en)

De financiële lasten en baten zijn meerjarig in evenwicht, waarbij er grip en sturing is op zowel de structurele als incidentele lasten en baten.

Ontwikkelingen 2022-2026

Gemeentefonds, financiële positie, belastingen, deelnemingen, grondexploitaties, bedrijfsvoering.

Gemeentefonds

De ontwikkelingen van het gemeentefonds zijn direct gekoppeld aan de Rijksuitgaven, het meebewegen van het gemeentefonds met de Rijksuitgaven wordt het accres genoemd. Extra bezuinigingen en uitgaven hebben directe invloed op de omvang van de Rijksuitgaven en dus ook op de omvang van het gemeentefonds.

Driemaal per jaar verschijnen er circulaire van het gemeentefonds waarin er een update wordt gegeven van het gemeentefonds. De meicirculaire is een vertaling van de voorjaarsnota van het Rijk en wordt financieel vertaald in onze bestuursrapportage, kaderbrief en begroting. De septembercirculaire is een vertaling van de rijksbegroting en wordt financieel vertaald in de bestuursrapportage. De decembercirculaire is de jaarafsluiting en wordt vertaald in de jaarrekening.

Het gemeentefonds wordt opnieuw verdeeld. Definitieve besluitvorming hierover door het kabinet heeft nog niet plaatsgevonden. De VNG en Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) hebben kritisch gereageerd op de eerste 3 voorstellen van het kabinet. Tot op heden pakt het voor de gemeente Borne licht negatief uit. Hiermee is in de meerjarenbegroting rekening gehouden.

Het nieuwe regeerakkoord laat in meerjarenperspectief een ontwikkeling zien dat er vanaf 2026 een afname van het accres plaatsvindt. Hierop wordt in de kaderbrief en de nieuwe begroting 2023-2026 geanticipeerd.

Financiële positie

De meerjarenbegroting is de basis voor de uitgaven en inkomsten voor een viertal jaren. In de opmaat naar de kadernota 2023-2026 worden de december-, maart- en meicirculaire, de jaarrekening 2021 evenals de bestuurlijke documenten zoals een raadsakkoord en coalitieakkoord verwerkt in de kadernota. Daarnaast zullen de uitkomsten van de analyse van de grondexploitaties, zoals verwerkt in de MPG, worden verwerkt in de kadernota.

Hierbij maakt het college haar eigen afwegingen in de kadernota en legt deze ter besluitvorming voor aan de raad.

We zien een stijgende lijn in de ratio van het weerstandsvermogen. Dit betekent dat er een betere verhouding te zien is tussen de risico's en het vermogen om deze op te vangen.

De begroting is meerjarig sluitend, hetgeen betekent dat de lasten en baten structureel in evenwicht zijn. Door middel van de paragrafen in de begroting en jaarrekening wordt de raad meegenomen in de ontwikkeling van de financiële positie.

Er zijn diverse zaken die van groot belang geacht worden in relatie tot de gemeentelijke financiële huishouding. De eerste spreekt voor zich: inkomsten en uitgaven moeten in meerjarenperspectief in evenwicht zijn. De tweede heeft te maken met het beperkt houden van de lastendruk voor onze burgers: de gemeentelijke belastingen zouden niet meer dan trendmatig moeten stijgen. Dat is een beleidslijn die al sinds jaren in onze gemeente wordt gevolgd en bij onze burgers op breed draagvlak kan rekenen.

Belastingen

De gemeente heft verschillende soorten belastingen die in twee hoofdgroepen verdeeld kunnen worden. De algemene belastingen zijn de OZB en reclamebelasting. Dit zijn vrij besteedbare middelen. Daarnaast kennen we bestemmingsbelastingen, hieronder vallen de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Dit zijn geoormerkte gelden en niet vrij besteedbaar. De belastingen worden jaarlijks vastgesteld door de raad. De laatste jaren heeft er alleen inflatoire aanpassing van de belastingen plaatsgevonden.

Deelnemingen

De gemeente Borne heeft deelnemingen in zeven vennootschappen, te weten: COGAS, Enexis, BNG, Twence, Twente Milieu, Vitens en Wadinko. De opbrengst uit dividenden worden ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Bij de deelneming in Twence maken we naast aandeelhouder ook gebruik van de diensten van Twence inzake afvalwerking en de energietransitie. De komende jaren blijft dit actueel.

Enexis is zich aan het heroriënteren op zijn positie en het versterken van het netwerk voor de levering van energie. Er worden de komende jaren hierover belangrijke besluiten verwacht.

Grondexploitaties

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel. Grondbeleid is een middel om

ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken, en is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen.²

In structuurvisies, beleidsnota's, en bestemmingsplannen legt de gemeente haar ruimtelijk beleid vast. In de gemeentelijke structuurvisie worden de hoofdlijnen geschetst van het voorgenomen ruimtelijke beleid. De structuurvisie is een verplicht plan (op grond van de Wet ruimtelijke ordening), en wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In de structuurvisie wordt een integrale afweging gemaakt over het toekomstig ruimtegebruik en dient tevens globaal inzicht te worden gegeven in de haalbaarheid van de diverse plannen en de financiële consequenties. Bij het opstellen van de gemeentelijke structuurvisie is het van belang om goed rekening te houden met het provinciale beleid (zoals vormgegeven in de provinciale structuurvisie).

In de paragraaf Grondbeleid van de jaarlijks programmabegroting wordt ingegaan op de visie op het grondbeleid en hoe het beleid wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt er ingegaan op de begroting van de grondexploitaties.

De analyse grondexploitaties wordt in het eerste halfjaar van 2022 aangeboden aan de raad. Hieruit moet blijken waar de gemeente Borne op dit moment sta met haar grondexploitaties, welke kansen er zijn en welke risico's worden verwacht.

Bedrijfsvoering

Onder de bedrijfsvoering vallen alle bedrijfsprocessen die ervoor zorgen dat een gemeente functioneert. Belangrijk voor realisatie is dat er balans is tussen de (bestuurlijke) en (ambtelijke) capaciteit en middelen. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de basis op orde, in de komende jaren wordt vooral geïnvesteerd in de toekomstgerichtheid van de organisatie en aantrekkelijk werkgeverschap, onder andere door ontwikkeling van ICT, Informatisering, Informatieveiligheid, Automatisering, HR instrumenten, strategische personeelsplanning.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Mark Vukkink 06-52734663 m.vukkink@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Programmabegroting 2022-2026 (21bij06578)
- Belastingverordeningen 2022 (21int04949)
- Financieel instrumentarium (20int04520)
- Meerjarenprognose grondexploitaties (21bij03268)
- Begrotingsbrief Verbonden Partijen (21uit03765)

3.11. Mobiliteit

Doel(en)

1. Iedereen kan voorzien in zijn of haar mobiliteitsbehoefte (zogenaamde inclusiviteit).
 - Mobiliteit, motor voor sociaal, maatschappelijk en economisch leven.
2. Verbeteren regionale en lokale bereikbaarheid voor alle modaliteiten; voetganger, fiets, openbaarvervoer en auto.
 - Aanleg Vloedbeltverbinding (inclusief afwaardering huidige N743; verbeteren leefbaarheid en inbreiding woningen);
 - Aanleg van fietsnetwerk met als hoofnetwerk de F35 van Hengelo tot Almelo;

- Openbaar vervoer in Borne flexibel maken (Twentsflex). 3. Verhogen van de Verkeersveiligheid (3 E's) en creëren van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. - Upgrade alle wegen in Borne van 50 km/uur naar 30 km/uur, ruimte voor (auto)verkeer verminderen. Meer verblijfsruimte met groen en waterberging (Engineering); - Verkeerseducatie voor alle leeftijdsgroepen (Education); - Betere handhaving (Enforcement); - Spoorseddoorsnijding oplossen door aanleg onderdoorgang Oonksweg (4,6 m), fietsonderdoorgang in de Bornerbroeksestraat (F35, 2,3 m) en op een later moment een onderdoorgang in de Azelosestraat (3,2 m); - Realiseren van ketenvervoer en mobiliteitshubs waar overstap op alle modaliteiten mogelijk is, incl. deelmobiliteit; - Ruimte voor efficiënte, schone en gezonde mobiliteit (verminderen, veranderen, vergroenen) incl. emissie vrije voertuigen en laadinfrastructuur; - Logistiek verduurzamen (Zero Emissie). 4. Meer samenwerking. - Overheidspartners; - Bedrijven en onderwijsinstellingen; - Inwoners, ondernemers en andere belangstellenden.	Ontwikkelingen 2022-2026 <i>Wegen, infrastructuur, fietsen, spoor, duurzame mobiliteit, laadpalen, verkeersveiligheid.</i> Gemeente Borne heeft oog voor iedereen, niemand wordt uitgesloten. Borne is een inclusief dorp waar iedereen mee kan doen. Mobiliteit is één van de primaire behoeftes om mee te kunnen doen in de samenleving. Of het nu naar werk, school, winkel, vrienden of om te recreëren is. Modaliteitsvormen waar we aandacht voor hebben zijn voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en auto/vracht. Door de aanleg van de randwegen kunnen alle wegen binnen deze randwegen aangepast worden van 50 km/uur naar 30 km/uur. Dit geeft minder ruimte voor (auto)mobiliteit en meer ruimte voor leefkwaliteit in de straten, waardoor de verkeersveiligheid sterk zal verbeteren. De fietsinfrastructuur moet naar een hoger plan worden gebracht; fietsers moeten meer voorrang krijgen en de F35 wordt verder aangelegd (tot Almelo). Ook blijft educatie van bewoners erg belangrijk, voor elke leeftijdsgroep. Zowel voor de jongste en de oudere inwoners. Tevens zal de handhaving verbeterd moeten worden. Door het aanleggen van spooronderdoorgangen kunnen we verkeer bundelen over veilige infrastructuur. De spoorveiligheid zal hierdoor verbeteren. De komende jaren zal er sterk ingezet moeten worden op efficiëntere, schone en gezonde mobiliteit. Het verminderen van bewegingen (thuiswerken/inbreiding van woningen) gebeurt al en wanneer inwoners dan wel bewegen zal deze schoner (emissie vrije voertuigen en meer laadinfrastructuur) en gezonder (voetgangers en fietsers) worden. Tot slot is goede samenwerking belangrijk, zowel met andere overheden, ondernemers, onderwijsinstellingen en inwoners (en andere belangstellenden). Meer informatie Ambtelijk contactpersoon: Joachim Wissink (074-2658623) j.wissink@borne.nl
--	--

Beleidsdocumenten:

- Totaalvisie infrastructuur Borne (21int01644)
- Mobiliteitsvisie 2012-2020 (12int01834)
- Nieuw beleid: nog te maken Mobiliteitsvisie 2022-2035

3.12. Onderwijs

Doel(en)
1. Kinderen en jongeren kunnen zich ontwikkelen en veilig (op)groeien naar zelfstandigheid. 2. Alle inwoners (jeugdigen in het bijzonder) hebben een passend opleidingsniveau dan wel behalen een startkwalificatie en/of diploma. 3. Elke jeugdige gaat naar school of krijgt minimaal een combinatie van (passend) onderwijs en jeugdhulp (indien nodig) waarbij deze integraal worden aangeboden.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Voorzieningen, onderwijsachterstanden, leerplicht, vroeg- en voorschoolse educatie, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting, kinderopvang.</i> Onderwijsachterstanden en voor- en voorschoolse educatie Kinderen met een achterstand in de taalontwikkeling kunnen op basis van een indicatie van het consultatiebureau (Jeugdgezondheidszorg) een gesubsidieerde plek krijgen bij een kinderopvangorganisatie. Het project 't Wooldrik realiseert ook een kindcentrum waar voor- en voorschoolse educatie wordt aangeboden. Uiterlijk juni 2022 worden resultaatafspraken gemaakt met de twee schoolbesturen Brigantijn en Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (school in Zenderen) om de doorgaande leerlijn te versterken. Er is bewustwording rondom laaggeletterdheid en deze wordt teruggedrongen. Leerplicht en RMC De gemeente Hengelo voert voor ons de leerplicht en Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaters uit. Het RMC is er op gericht zo veel mogelijk voortijdig schoolverlaters te begeleiden naar een startkwalificatie. In het programma De Twentse Belofte werken onderwijs, zorg en werk samen om het schoolverzuim in Twente verder terug te brengen en de aansluiting op de arbeidsmarkt, juist ook voor kwetsbare jongeren, nog verder te verbeteren. Versterken van de samenwerking en uitvoering geven aan het programma van de Twentse Belofte, heeft de komende jaren prioriteit. Leerlingenvervoer De Verordening leerlingenvervoer wordt in 2022 geactualiseerd. Versterken verbinding onderwijs, kinderopvangorganisaties en jeugdhulp Vanuit het passend onderwijs en de afstemming met jeugdhulp is inzet op de samenwerking en de doorgaande leerlijn nodig. Onderwijshuisvesting In de zomer van 2022 zal de uitbreiding van basisschool Beekpark in de wijk Bornsche Maten gerealiseerd zijn. Met ingang van schooljaar 2023-2024 zijn zowel uitbreiding onderwijshuisvesting op locatie De Horsten in de wijk de Bornsche Maten, als de vervangende nieuwbouw op locatie 't Wooldrik voor de twee fuserende scholen Jan Ligthart en 't Oldhof, gerealiseerd.

Daarnaast speelt zowel op landelijk als lokaal niveau het vraagstuk van ventilatie in schoolgebouwen en verduurzaming van schoolgebouwen. Het Integraal huisvestingsplan wordt de komende raadsperiode herzien. Er zijn 5 instroompunten bepaald. Per instroompunt wordt bekeken op welke manier verbinding met de kinderopvang georganiseerd is of kan worden.

Landelijk Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet wordt het volgende aangegeven over kansengelijkheid in relatie tot de kinderopvang:

'In stappen verhogen we de vergoeding van de kinderopvang tot 95% voor werkende ouders voor kinderen tot 12 jaar. De toeslag wordt straks direct uitgekeerd aan kinderopvanginstellingen zodat ouders niet meer worden geconfronteerd met grote terugvorderingen. Op basis van de praktijkervaringen en gedragseffecten bezien we de ambitie om het vergoedingspercentage op te hogen naar 100%' (p. 19). In het nieuwe coalitieakkoord wordt niet ingegaan op onderwijshuisvesting.

Wat betekent dit voor Borne?

Met nieuwbouwwijk Bornsche Maten wonen er in de gemeente Borne veel jonge gezinnen met kinderen. Als de ambitie van het kabinet wordt ingevoerd, kan de vraag naar kinderopvang fors toenemen en zal de vraag naar ruimte toenemen.

Door de groei van het aantal kinderen ziet de gemeente ook de vraag naar onderwijshuisvesting toenemen. Met de ontwikkeling van onderwijshuisvesting Bornsche Maten en 't Wooldrik wordt hier al op ingespeeld, echter blijft dit een onderwerp dat de komende jaren gevolgd moet worden.

Landelijk wordt er gewerkt aan een wetsvoorstel waarin gemeenten de wettelijke opdracht krijgen tot het vaststellen van een meerjarig Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Daarnaast wordt verwacht dat renovatie wordt gedefinieerd in de wet. Daarnaast wordt het investeringsverbod van het onderwijs genuanceerd waardoor zij kunnen mee investeren in de kwaliteit van onderwijshuisvesting.

Wat betekent dit voor Borne?

Wanneer renovatie bij de gemeente als voorziening onderwijshuisvesting wordt belegd, dan kan dit zorgen voor een verzoek tot investering door de schoolbesturen. Aangezien er in het regeerakkoord verder niet wordt gesproken over onderwijshuisvesting, zijn onderwerpen als verduurzaming onderwijsgebouwen of ventilatie op dit moment lokaal onderwerp van gesprek.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Mirthe Hulsmeijers (074-2658600) m.hulsmeijers@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Integraal huisvestingsplan (17int00326)
- Kwaliteitskader 2018 kinderopvang (18bij02337)
- Beleidsregels kinderopvang 2020 (20bij01029)

3.13. Veiligheid

Doel(en)

Inwoners wonen en leven in een veilige leefomgeving. Waarbij in het Integraal veiligheidsplan Borne 2021-2022 verschillende aanvullende doelen zijn gesteld voor de speerpunten Jeugd & veiligheid, Verkeersveiligheid, Zorg & veiligheid en Ondermijning:

- **Jeugd en veiligheid**
 - De jongeren in Borne kunnen zich veilig ontwikkelen.
 - Vergroten bewustzijn nadelige effecten gebruik alcohol en drugs.
 - Voorkomen van jonge aanwas binnen georganiseerde criminaliteit.
- **Verkeersveiligheid**
 - Verbeteren van de verkeersveiligheid.
 - Verminderen van de verkeersoverlast.
- **Zorg en veiligheid**
 - Verbeteren van de vroegsignalering en preventie door de combinatie van veiligheid en zorg.
 - Integrale aanpak verder optimaliseren voor de beleidsthema's zoals personen onbegrepen gedrag, woonoverlast, etc.
- **Ondermijning**
 - Bewustwording voor het thema creëren, zowel intern als extern.
 - De maatschappij (burgers en ondernemers) bondgenoot maken in de aanpak.
 - Het versterken van een georganiseerde en integere overheid tegen de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
 - Tegen de diverse verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit wordt doortastend opgetreden.

Ontwikkelingen 2022-2026

Openbare orde, handhaving, Covid-19, ondermijning, digitale veiligheid, verkeersveiligheid, zorg en veiligheid, veilig wonen.

Openbare orde en veiligheid

De taken binnen het werkveld veiligheid worden breder en meer divers. Het Integraal Veiligheidsplan Borne, met de speerpunten jeugd, verkeer, zorg & veiligheid en ondermijning, wordt in 2022 geactualiseerd. Het regeerakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" is hierbij het vertrekpunt. Waarbij de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit verder wordt versterkt en de bestuurlijke mogelijkheden optimaal worden benut. Ondermijnende criminaliteit wordt actie- en resultaatgericht aangepakt, zowel preventief (bewustwording en opwerken barrières) als repressief (integrale handhaving en opvolging). Daarnaast gaat ook aandacht uit naar de actualisatie van huidig beleid en de benodigde capaciteit ten behoeve van de opvolging van dit beleid. Ook zal de zichtbaarheid, effectiviteit en kwaliteit van gemeentelijk toezicht en handhaving evenals de integrale samenwerking met partners, waaronder politie, worden verstevigd.

De samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid wordt intensiever, bijvoorbeeld ten aanzien van de integrale (preventieve) aanpak van problematiek op de beleidsterreinen jeugd en mensen met zorgwekkend gedrag. Ter voorkoming van de criminalisering van de jeugd en met als doel dat de juiste hulpverlening tijdig en gericht wordt ingezet. Om de samenwerking voor de toekomst te bestendigen en verder te versterken worden ook de knelpunten ten aanzien van de governance in beeld gebracht en aangepakt. De samenwerking en informatiedeling op deze terreinen dient nog in protocollen verankerd in te worden.

In het kader van de verkeersveiligheid wordt de maximale snelheid op meerdere wegen aangepast van 50 naar 30 km/uur. Gevaarlijke verkeerssituaties door de spoordoorsnijding worden door twee aan te leggen onderdoorgangen en het omleiden van het doorgaand verkeer om Borne heen aangepakt.

Crisisbeheersing en brandweer

De coronacrisis laat zien dat de crisisorganisatie op orde en bestendig moet zijn voor een dergelijke crisis. De ervaringen uit de coronacrisis, maar ook de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's zouden tot een verandering kunnen leiden van de inrichting van de crisisorganisatie.

Niet alleen de coronacrisis heeft invloed op de crisisorganisatie. De complexe, gedigitaliseerde samenleving confronteert ook met nieuwe crisistypen. Als vitale organisaties of bedrijven geraakt worden door (cyber)aanvallen, ligt maatschappelijke ontwrichting op de loer. Niet alleen de crisisorganisatie, maar ook de gemeentelijke organisatie moet zich hierop voorbereiden. De maatregelen die in het kader van cybersecurity en ten behoeve van het vergroten van de digitale weerbaarheid van de gemeente Borne benodigd zijn worden verder voorbereid en uitgevoerd.

Er wordt op verschillende veiligheidsdomeinen nagedacht hoe het thema Veiligheid (en Zorg) robuuster en toekomstbestendig kan worden gemaakt en wat daarvoor nodig is.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon:

- Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing en rampenbestrijding, Covid-19 - Nicole Teesink (074-2658711) n.teesink@borne.nl
- Handhaving – Peter Geerdink (06-11326389) p.geerdink@borne.nl
- Ondernijning – Sharon Deten (06-48523713) s.deten@borne.nl
- Digitale veiligheid – Hank Overbeek (074-2658753) h.overbeek@borne.nl
- Verkeersveiligheid – Joachim Wissink (074-2658623) j.wissink@borne.nl
- Zorg & veiligheid en wonen en zorg – Marit Boone (074-2658760) m.boone@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Integraal Veiligheidsplan Borne 2021-2021 (21int01045)
- Uitvoeringsprogramma VTH 2022 (21bij09508)
- Actieplan Weerbaar Borne (21bij06577)
- Projectplan Jeugd en criminaliteit Platform IVZ

3.14. Werk en Inkomen

Doel(en)
- Inwoners hebben werk en voldoende geld om deel te nemen aan onze samenleving; - Inwoners doen mee naar vermogen.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Arbeidsmarkt, werkgelegenheid, inkomen, arbeidsparticipatie, bijstand, minimabeleid.</i> Participatiewet, arbeidsmarkt en werkgelegenheid Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden, die de vervanger werd van de Wet werk en bijstand en wijzigingen aanbracht in de Wet sociale werkvoorziening en de Wajong. Doelstelling is iedereen met arbeidsvermogen toe te leiden naar (regulier) werk. Waar dit nog niet mogelijk is wordt ondersteuning geboden bij re-integratie en maatschappelijke participatie. Er is extra aandacht voor kwetsbare groepen. De arbeidsmarkt is regionaal. Onze werkgeversdienstverlening vindt plaats vanuit Werkplein Twente (een samenwerkingsverband tussen gemeenten, UWV, ROC en SW-bedrijf) en is onze partner als het gaat om het plaatsen van werkzoekenden. De arbeidsmarkt is en blijft in ontwikkeling. Het Participatiebudget is echter ook ontoereikend voor alle re-integratiekosten. Dit vraagt om een andere inzet en andere werkgevers-klantbenadering om onze bijstandsgerechtigden op adequate wijze te blijven ondersteunen. In de tweede helft van 2022 wordt bekeken op welke wijze het uitvoeringsplan Participatiewet en

beleidsplan Participatiewet worden geactualiseerd. Hierin ligt ook een verbinding met de Omgevingswet.

De uitvoering van de Participatiewet is ondergebracht in de Gemeenschappelijke regeling samenwerking sociale zaken Borne, Haaksbergen en Hengelo (SMS). De financiële afspraken in deze samenwerking worden op dit moment geëvalueerd. De gemeenteraad wordt in het eerste half jaar van 2022 geïnformeerd over mogelijke versterking van de financiële afspraken.

Wet inburgering 2021

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden. De gemeente is (weer) in regie voor wat betreft de inburgeringstrajecten. Dat biedt kansen wat betreft een integrale benadering van de inburgeraar, zodat hij optimaal integreert in de samenleving. Er zijn echter ook bedreigingen. Het aantal statushouders dat in de gemeente komt wonen kan door de krappe woningmarkt een problematische situatie opleveren. Het is onzeker of de gemeente aan haar taakstelling voor huisvesting statushouders kan voldoen. In samenwerking met team Ruimtelijke ontwikkeling wordt nader bekeken op welke wijze woningbouw voor o.a. statushouders een impuls kan krijgen. Daarnaast is het onzeker of de middelen vanuit het Rijk (op termijn) voldoende zijn om alle inburgeringstrajecten te financieren.

Minimabeleid

Inwoners moeten kunnen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Dit is echter niet voor alle inwoners haalbaar, vooral niet in situaties met een laag inkomen, waar nauwelijks uitzicht is op (ander) werk of verandering van leefsituatie. Armoede in deze brede betekenis kan leiden tot sociale uitsluiting. Armoede in smalle zin wordt beschouwd als een tekort aan financiële middelen. Om de negatieve aspecten van het leven en opgroeien in arme, en daarmee vaak ook kansarme, gezinnen deels te compenseren, heeft Borne al een aantal jaren armoedebelief voor haar inwoners met een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum. In 2021 is een rapportage armoedemonitor opgeleverd. Resultaten met aanbevelingen gaan nog het eerste half jaar 2022 naar het college en de raad.

Landelijk Coalitieakkoord

De regering heeft in het coalitieakkoord opgenomen toeslagen voor kinderopvang af te schaffen en daarvoor in de plaats de kosten van kinderopvang voor werkende ouders in stappen te verhogen en te vergoeden tot 95%. Ook wil de regering de mogelijkheden verruimen om naast een bijstandsuitkering inkomsten te hebben, zodat die inkomsten niet meteen met de bijstand worden verrekend. De regering wil ook extra aandacht op het gebied van re-integratie voor mensen die langdurig in de bijstand zitten. De regering wijzigt de kostendelersnorm, zodat inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendeler voor de uitkering van huisgenoten.

De kansen en bedreigingen voor de vier genoemde hervormingsmaatregelen zijn nog niet te duiden. In de eerste plaats, omdat nog onduidelijk is wanneer de hervorming in gang wordt gezet. De financiële en maatschappelijke impact van de wijzigingen is daarnaast nog niet te overzien.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Erik Verkade (06-29300965) e.verkade@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Memo sociaal fonds (17int02133)
- Uitvoeringsprogramma Participatiewet (17bij00627)
- Beleidsplan Participatiewet (14int03830)
- Visie Sociaal Domein (21bij06234)
- Programmabegroting 2022 (21bij06578)

3.15. Wonen en Bouwen

Doel(en)
Een evenwichtige en toekomstbestendige woningvoorraad die past bij de woningvraag van de toekomst.
Ontwikkelingen 2022-2026
<i>Demografie, woningmarkt, wonen, zorg en welzijn, programmering, woonlasten, leefbaarheid en kwaliteit, maatschappelijk vastgoed.</i>
Woningmarkt De druk op de woningmarkt en de woningtekorten zijn hoog. Dat geldt niet alleen voor Borne, maar voor heel Nederland. Steeds meer huishoudens hebben moeite de gewenste woning te kopen of huren. Niet alleen zullen er de komende jaren veel nieuwe woningen moeten worden bijgebouwd, maar tevens moeten we manieren vinden om de dynamiek en slaagkansen te vergroten. Daarbij vooral kijkend naar specifieke doelgroepen als jongeren, ouderen en statushouders. Het gaat dan bijvoorbeeld niet alleen om levensloopbestendig bouwen, maar ook om aandacht binnen woonomgevingen voor kwetsbaren. Duurzaamheid moet de komende jaren ook bij 'wonen' een duidelijker thema worden, waarbij particuliere initiatieven uitdrukkelijk in de afwegingen worden meegenomen. Concreet betekent dit voortdurend goed kijken of we de juiste woningen op de juiste plek realiseren.
Woonvisie Borne 2018-2028, actualisatie Het woonbeleid voor de gemeente Borne is vastgelegd in de 'Woonvisie Borne 2018-2028'. Aangezien er binnen de woningmarkt sprake is van veel dynamiek en er, vooral in het beleid van hogere overheden, de laatste jaren veel veranderd is, wordt deze woonvisie momenteel geactualiseerd en zal als 'Woonvisie Borne 2022-2032' in april dit jaar door de raad worden vastgesteld. Dit document biedt de basis voor de afwegingen die we maken, om ervoor te zorgen dat Borne ook de komende tien jaar voldoende passende woningen kan blijven bieden voor haar inwoners en tevens een belangrijke woonfunctie vervult binnen de regio Twente. De integraliteit tussen met name wonen, ruimtelijke ordening en sociaal domein wordt steeds belangrijker, hetgeen in deze woonvisie nadrukkelijk tot uiting komt. Mede op basis van de geactualiseerde woonvisie zal een nieuw programmeringsdocument worden opgesteld. Voor de onderliggende data baseert de woonvisie zich op het onderzoek 'De Woningmarkt in Hengelo en Borne in 2020' (Rigo; 2020), dat we periodiek met de gemeente Hengelo en de corporatie Welbions laten opstellen en op het 'Woningbehoefteonderzoek gemeente Borne' (Tellers en Benoemers; 2012). Daarnaast houdt het bureau Tellers en Benoemers voor de gemeente Borne een monitor bij met een groot aantal gegevens met betrekking tot demografie en wonen. Hierdoor hebben wij onze data op dit gebied altijd actueel.
Regionale woonagenda, versnellingsopgave Door de veertien Twentse gemeenten en de provincie Overijssel is in 2020, ter vervanging van de 'Bestuursovereenkomst Woonafspraken Twente' de 'Regionale Woonagenda' opgesteld. In dit ambitieuze document heeft de provincie aangegeven dat zij tot 2030 60.000 woningen in Overijssel wil toevoegen, waarvan er ruim 20.000 in Twente worden gerealiseerd. Van belang voor de woningbouwontwikkeling in Borne is vooral dat de nadruk hierbij veel meer komt te liggen op de kwaliteit in plaats van op de kwantiteit. Dus, in plaats van de beperking door middel van contingenten gaat het nu om het goed kwalitatief onderbouwen van nieuwe

ontwikkelingen op dit gebied. De focus ligt vooral op het bouwen voor de aantoonbaar aanwezige behoefte en zo veel mogelijk op binnenstedelijke locaties.

Echter ook uitbreidingslocaties zijn van groot belang om de versnellingsopgave te kunnen halen. Daarin kan de Borne Maten van grote betekenis zijn en is daarom dan ook aangewezen als sleutelgebied (gebieden die in de Regionale Woonagenda zijn aangewezen om de versnellingsopgave bij voorrang weg te zetten).

Prestatieafspraken Borne 2022-2023

In een cyclus van twee jaar stelt de woningcorporatie Welbions, in nauwe samenwerking met de gemeente en met de huurdersvereniging Ookbions prestatieafspraken op. Aan de basis daarvan liggen de gemeentelijke woonvisie en een 'bod' dat de corporatie daarop uitbrengt. In december 2021 zijn door de drie genoemde partijen de 'Prestatieafspraken Gemeente Borne 2022-2023' ondertekend. Met deze prestatieafspraken weten we wat we van elkaar kunnen verwachten en wordt door de corporatie een bijdrage geleverd aan het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente.

Tijdelijke woningbouw - flexwonen

Onder andere vanwege de toenemende vraag naar huurappartementen door ouderen en de instroom van onder andere statushouders, mensen vanuit de zorg en woonurgente, is er sprake van een tijdelijk grotere vraag naar goedkope huurwoningen. Wij onderzoeken in dit verband, in nauwe samenwerking met de woningcorporatie Welbions, de mogelijkheden van tijdelijke woningbouw/flexwonen.

Woonwagenlocatie

In navolging van de 'Woonvisie Borne 2018-2028' en de 'Beleidsnotitie voor het woonwagenbeleid in de gemeente Borne' en tevens om uitvoering te geven aan het 'Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid' van het rijk, is er door bureau Beflex een behoefteonderzoek verricht ten behoeve van nieuwe woonwagenstandplaatsen.

Hieruit is gebleken dat er, naast het handhaven van de bestaande standplaatsen aan de Blauwgras, behoefte bestaat aan de ontwikkeling van een aantal nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen de gemeente Borne. Aanvullend is er in 2021, door een ambtelijke werkgroep, gezocht naar een geschikte locatie binnen onze gemeente om deze nieuwe woonwagenstandplaatsen (acht woonwagens) te kunnen realiseren. Hierbij stonden ruimtelijke kwaliteit en haalbaarheid centraal. Uit deze verkenning is naar voren gekomen dat locatie 'De Horsten' binnen de Borne Maten de meest reële en wenselijke optie is.

Meer informatie

Ambtelijke contactpersoon: Robert Jan Hakstegen (074-2658782 / 06-27623339)
r.hakstegen@borne.nl

Beleidsdocumenten:

- Woonvisie Borne 2018-2028 (in ontwikkeling is de Woonvisie 2022-2032) (17int02307)
- Prestatieafspraken gemeente Borne 2022-2023 (21ink12543)
- Beleidsnotitie voor het woonwagenbeleid in de gemeente Borne (17bij02627)

4. Verbonden partijen

Verbonden partijen leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Participatie in verbonden partijen levert gemeenten niet alleen voordelen op, maar ook financiële en bestuurlijke risico's. Om voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen, is grip en sturing op verbonden partijen belangrijk.

In de Begroting 2022 wordt in de paragraaf 'Verbonden partijen' een beeld gegeven van de doelstellingen van onze verbonden partijen, de verwachte resultaten en de wijze waarop deze resultaten bijdragen aan het beleid en belang van Borne

Onderstaand zijn alle verbonden partijen opgenomen, verdeeld in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties en organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang.

1. Gemeenschappelijke regelingen			
Euregio	Openbaar Lichaam	College	NEE
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Crematoria Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Regionaal Bedrijventerrein Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Twenteboard	Openbaar Lichaam	College	NEE
Gezondheid, GGD, OZJT en Veilig Thuis Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Recreatieschap Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Sociaal Werkleerbedrijf Midden Twente	Openbaar Lichaam	College	NEE
Stadsbank Oost Nederland	Openbaar Lichaam	College	NEE
Veiligheidsregio Twente	Openbaar Lichaam	College	JA
Werk en Inkomen Borne, Hengelo & Haaksbergen	Centrumgemeente regeling	College	NEE
Omgevingsdienst Twente	Centrumgemeente regeling	College	JA
2. Vennootschappen en coöperaties			
COGAS	N.V.	College	NEE
Enexis	B.V.	College	NEE
Bank Nederlandse Gemeenten	N.V.	College	NEE
Twence Holding	B.V.	College	NEE
Twente Milieu	N.V.	College	NEE
Vitens	N.V.	College	NEE
Wadinko	N.V.	College	NEE
3. Stichtingen en verenigingen			
Stichting Beheer Dierenpark Borne	Stichting	College	NEE

5. Programma's en projecten

Voor het behalen van de doelen zijn er een aantal programma's en projecten door het college benoemd:

Projecten en programma's	Programmamanager / Projectleider	Ambtelijk opdrachtgever / Teamleider
Programma's		
Duurzaamheid	M. Wielinga	S. ter Koele
Transformatie sociaal domein	F. Wegdam	S. ter Koele
Projecten		
Bornsche Maten	H. Zuethoff	J. Zander
Wensink-Zuid, eerste fase	H. Zuethoff	P. Geerdink
Omgevingswet	C. Hofstede	J. Zander
't Wooldrik	C. Hofstede	P. Geerdink
Huis van Borne	M. Wolbers	J. Zander
Maria Mediatix	W. Mensink	J. Zander
Lijnprojecten		
Onderdoorgang Oonksweg	J. Wissink	J. Zander
F 35	J. Wissink	J. Zander
Bussemakerstraat	D. Braamhaar	P. Geerdink
Organisatieontwikkeling	O. Haandrikman	S. ter Koele
Projecten in voorbereiding		
Wensink-Zuid vervolgfases	n.t.b.	P. Geerdink
Spanjaardswijk	n.t.b.	P. Geerdink

6. Achtergrondinformatie

In dit hoofdstuk is diverse achtergrondinformatie opgenomen.

A. Ondersteuning proces bestuursafspraken en collegevorming

De griffie kan ondersteuning bieden bij allerlei organisatorische werkzaamheden rondom de onderhandelingen en het samenstellen van de bestuurlijke agenda. De gemeentesecretaris biedt ambtelijke ondersteuning aan bij het (in)formatieproces. Het schrijven van een bestuurlijke agenda vraagt om informatie die deels ook beschikbaar is in de ambtelijke organisatie. Daarom stelt de gemeentesecretaris ambtelijke ondersteuning beschikbaar bij het schrijven van de bestuurlijke agenda en het vastleggen van afspraken. Daarnaast kunnen ook ambtenaren die op de hoogte zijn van de diverse beleidsterreinen een waardevolle ondersteuning bieden. Ook is bij de periode van coalitiebesprekingen ambtelijke capaciteit beschikbaar voor het maken van een doorrekening op onderdelen. Hierbij is de begroting 2022 uitgangspunt.

B. Informatie planning Kadernota 2023 en Begroting 2023

In de opmaat naar de kadernota 2023-2026 worden de december-, maart- en meicirculaire, de jaarrekening 2021 evenals de bestuurlijke documenten zoals een raadsakkoord en coalitieakkoord verwerkt in de kadernota. Daarnaast zullen de uitkomsten van de analyse van de grondexploitaties, zoals verwerkt in de MPG, worden verwerkt in de kadernota.

Kaderstelling 2023	Data
1e sessie in MT	woensdag 25 mei 2022
2e sessie in MT	woensdag 1 juni 2022
Opiniërend in B&W	dinsdag 7 juni 2022
Besluitvormend in B&W	dinsdag 14 juni 2022
Aanbieding raad	vrijdag 17 juni 2022
Politiek beraad	dinsdag 28 juni 2022
Besluitvormende raad	dinsdag 12 juli 2022

Meerjarenbegroting 2023-2026	Data
1e sessie in MT	woensdag 13 september 2022
2e sessie in MT	woensdag 21 september 2022
Opiniërend in B&W	dinsdag 28 september 2022
Besluitvormend in B&W	dinsdag 4 oktober 2022
Aanbieding raad	vrijdag 7 oktober 2022
Technische bijeenkomst	dinsdag 11 oktober 2022
Politiek beraad	dinsdag 25 oktober 2022
Besluitvormende raad	dinsdag 8 november 2022

C. Informatie planning Berap 2022

Bestuursrapportage 2022	Data
1e sessie in MT	woensdag 17 augustus 2022
2e sessie in MT	woensdag 24 augustus 2022
Besluitvormend in B&W	dinsdag 30 augustus 2022
Aanbieding raad	woensdag 1 september 2022
Politiek beraad	dinsdag 13 september 2022
Besluitvormende raad	dinsdag 27 september 2022

D. Beraadslaging en documenten Programmabegroting 2022 en Berap 2021

- Website gemeente Borne, raadsvergadering Programmabegroting 2022 en 2^e Bestuursrapportage (Berap)2021:
<https://borne.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/21d700bb-564a-4ceb-a439-4eb33f1b1e37#collapse-47b64187-3a33-4ee5-a08a-b8cf4ff596a3>
- Website gemeente Borne, raadsvergadering (1e) Bestuursrapportage (Berap) 2021:
<https://borne.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/6121fbf8-f3ac-4c4b-a8a4-13dadd62bb66#collapse-205c36c2-a700-417d-be03-7c8ececdfcf6>

E. Uitkomst analyse grondexploitatie

MPG 2022	Data
1e sessie in MT	woensdag 27 april 2022
2e sessie in MT	woensdag 4 mei 2022
Opiniërend in B&W	dinsdag 10 mei 2022
Besluitvormend in B&W	dinsdag 17 mei 2022
Aanbieding raad	woensdag 1 juni 2022
Technische bijeenkomst	dinsdag 7 juni 2022
Auditcommissie	dinsdag 14 juni 2022
Politiek beraad	dinsdag 21 juni 2022
Besluitvormende raad	dinsdag 5 juli 2022

F. Waar staat je gemeente – gemeente Borne

(bron: Bornepanel / Waar staat je gemeente – uitvoering in februari 2022)

‘Waar staat je gemeente’ is een website van de VNG Realisatie (Vereniging Nederlands Gemeenten). Het dataplatform ‘Waarstaatjegemeente’ bundelt, bewerkt en presenteert data voor, van en over gemeenten, toegankelijk voor iedereen. Op de site vindt u cijfers over alle Nederlandse gemeenten op alle belangrijke beleidsterreinen.

Begin 2022 wordt een nieuwe peiling ‘Waar staat je gemeente’ gedaan. Deze is verlengd tot 6 maart 2022. De uitkomsten worden in de vorm van een basisrapportage, waarvan de verwachting is deze eind maart klaar is en aan de gemeente wordt aangeboden. Wanneer rond april de resultaten bekend en geduid zijn, dan worden deze zo spoedig mogelijk aangeboden als input bij de coalitiebesprekingen en het vormgeven van de bestuurlijke agenda.

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/> - waarna in het zoekvenster ‘Borne’ ingevuld kan worden en verschillende beleidsterreinen en dashboard geraadpleegd kunnen worden.

G. Inwonersopbouw gemeente Borne

(bron: GBA gemeente Borne per 1 januari 2022)

Inwoners gemeente Borne		
Leeftijdsoopbouw per 10 jaar in aantal en percentage		
categorie	aantal	in percentage
00-10 jaar	3.049	13%
11-20 jaar	2.779	12%
21-30 jaar	2.356	10%
31-40 jaar	2.905	12%
41-50 jaar	2.891	12%
51-60 jaar	3.399	14%
61-70 jaar	3.054	13%
71-80 jaar	2.454	10%
81-90 jaar	990	4%
91-100 jaar	137	1%
totaal	24.014	100%

H. Huishoudensopbouw gemeente Borne

(bron: woningbehoefteonderzoek gemeente Borne – Tellers en Benoemers 26112021)

